

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**projektu VI zmiany Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków**

*Wykonana w ramach strategicznej oceny oddziaływania
na środowisko.*

Wasilków 2020 r.

SPIS TREŚCI DOKUMENTU

I. WSTĘP

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....3
2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....11
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....13
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....14

II. STAN ŚRODOWISKA

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....14
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....32
3. Istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....34
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....41
5. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.....47

III. ROZWIĄZANIA CHRONIĄCE ŚRODOWISKO

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.....51
2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.....53

IV. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....55

V. Oświadczenie

I. WSTĘP

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko oraz warunków życia mieszkańców, wynikających z realizacji VI zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków. Celem zmiany studium są lokalne potrzeby inwestycyjne niezbędne do realizacji zadań własnych gminy. Przedmiotem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków jest dokonanie pojedynczych zmian w zakresie ustanowienia nowych terenów przeznaczonych m.in. pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną, uzupełnienia zapisów dotyczących terenów inwestycyjnych oraz ich uporządkowanie, a także aktualizacja treści dokumentu zgodnie z aktami prawnymi i przepisami szczególnymi.

Dokument planistyczny został opracowany na podstawie uchwały Nr XLII/361/18 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 22 lutego 2018 r. w *sprawie przystąpienia do sporządzenia VI zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków*.

Zakres terytorialny opracowania prognozy obejmuje 11 obszarów planistycznych o łącznej powierzchni około 275 ha oraz tereny sąsiednie w obszarze, na którym mogłyby skutkować ustalenia niniejszej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków, w dalszej części opracowania zwanej studium. Prognoza zawiera analizę stanu środowiska w zakresie odpowiadającym wprowadzanym zmianom.

Prognoza oddziaływania na środowisko, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko została wykonana zgodnie z *ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wytycznymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku.

Zakres oraz stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla studium został uzgodniony w myśl w/w ustawy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku.

Studium składa się z części tekstowej oraz rysunków stanowiących załączniki do uchwały. Na rysunkach zostały określone obszary planistyczne podlegające zmianie przeznaczenia. W prognozie przyjęto analogicznie numerację obszarów.

Zmieniane studium obejmuje obszary:

- 1) obszar 1 - przeznaczenie terenu pod zabudowę jednorodzinną z usługami, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą - zabudowa jednorodzinno-usługowa;

- 2) obszar 2 - przeznaczenie terenu pod zabudowę jednorodzinną, wielorodzinną i usługi, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą - zabudowa jednorodzinna z usługami;
- 3) obszar 3 - przeznaczenie terenu pod zabudowę wielorodzinną, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą - zabudowa jednorodzinna z usługami;
- 4) obszar 4 - przeznaczenie terenu pod zabudowę jednorodzinną z usługami, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą - tereny leśne;
- 5) obszar 5 - przeznaczenie terenu pod zabudowę jednorodzinną z usługami, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą - ogrody działkowe;
- 6) obszar 6 - przeznaczenie terenu pod zabudowę wielorodzinną z usługami, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą - przemysł, wytwórczość, usługi;
- 7) obszar 7 – przeznaczenie terenu pod przemysł, wytwórczość, usługi, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą – zabudowa wielorodzinna;
- 8) obszar 8 – przeznaczenie terenu pod usługi i wytwórczość, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą – tereny rolne, łąki, pastwiska, nieużytki;
- 9) obszar 9 – przeznaczenie terenu pod przemysł, wytwórczość, usługi, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą – tereny rolne, łąki, pastwiska, nieużytki;
- 10) obszar 10 – przeznaczenie terenu pod przemysł, wytwórczość, usługi, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą – przemysł, wytwórczość, usługi;
- 11) obszar 11- przeznaczenie terenu pod przemysł, wytwórczość, usługi, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą – tereny usługowe i rolne;
- 12) Zmiana studium zakłada likwidację strefy E – ekspozycji.

Likwidacja strefy ekspozycji nie wprowadza zmian, ani negatywnych oddziaływań dla życia ludzkiego, jak również środowiska przyrodniczego.

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest przedstawienie wyników analiz i ocen w formie opisowej. Prognoza zawiera opis i ocenę aktualnego stanu środowiska oraz przewidywania skutków jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych doń nowych czynników. W trakcie prognozowania uwzględnia się wszystkie poziomy powiązań między przyczynami i skutkami oraz precyzuje wnioski i zalecenia na poszczególnych etapach. Jest identyfikacją i prognozowaniem oddziaływań realizacji dokumentu na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeofizyczne. Do sporządzenia niniejszego opracowania posłużyły dostępne prace dokumentacyjne, studialne i opracowania kartograficzne dotyczące problematyki środowiska przyrodniczego. Niniejsza prognoza została opracowana na podstawie analizy zbioru danych przedstawionego poniżej. Uznano, iż na tym etapie planistycznym wskazany zbiór danych i informacji jest wystarczający i może stanowić podstawę sporządzenia prognozy.

Opracowywany dokument ma powiązania z niżej wymienionymi opracowaniami i dokumentami:

- „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków”,
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków” wraz ze zmianami,
- „Prognoza oddziaływania na środowisko do III, IV, V zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków”,
- Uchwała Rady Miejskiej w Wasilkowie w sprawie przystąpienia do sporządzenia VI zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków,
- Projekt uchwały w sprawie VI zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków,
- Monitoring siedlisk przyrodniczych Przewodnik metodyczny Część pierwsza, Opracowanie zbiorowe pod redakcją Wojciecha Mroza, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa 2010,
- Obszar arkusza Wasilków (300) Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000 Autor: Krzysztof Laskowski,
- Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000, Warszawa 2011,
- Plan Urządzania Lasu Nadleśnictwa Dojlidy,
- Program Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Dojlidy,
- Prognoza oddziaływania na środowisko Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Dojlidy,
- Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu białostockiego WIOŚ 2018r.,
- Ocena stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód powierzchniowych województwa podlaskiego w 2017 r., WIOŚ Białystok (2018 r.),
- Wstępna ocena ryzyka powodziowego, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej PIB 2011r.,
- Raport z wykonania wstępnej oceny ryzyka powodziowego, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej PIB 2011,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1911),
- Rozporządzenie Nr 25/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 30 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia strefy ochronnej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie (Dz.U. woj. podl. z 2015 r., poz.3450 z późn. zm.),
- Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych województwa podlaskiego EKO-GEO, Suwałki 2004,
- *Rastrowa Mapa Podziału Hydrograficznego Polski*, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej <http://mapa.kzgw.gov.pl/>;
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 (Dz.Urz.Woj.Podl. z 2014 r., poz. 1967),

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLB200006 (Dz.Urz.Woj.Podl. z 2014 r., poz. 2431),
- Plan Zadań Ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla wspólnoty Natura 2000 – Ostoja Knyszyńska PLH 200006 położonego w województwie podlaskim, (wraz z załącznikami),
- Plan Zadań Ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla wspólnoty Natura 2000 – Puszcza Knyszyńska PLB 200003 położonego w województwie podlaskim, (wraz z załącznikami),
- Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB 200003 w województwie podlaskim, Warszawa listopad 2012,
- Standardowy formularz danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) oraz dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) – Obszar Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006; źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl>,
- Standardowy formularz danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) oraz dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) – Obszar Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003; źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl>,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego poz. 2777),
- Prognoza oddziaływania na środowisko Planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego,
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz.U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j.Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (t.j.Dz.U. z 2020 r. poz. 797 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j.Dz.U. z 2017 r. poz. 1161 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j.Dz.U. z 2020r. poz. 1463),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j.Dz.U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.),
- Ustawa Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2017 r. poz.1121),
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2020 r., poz. 802 z późn. zm.),

- Uchwała nr XXIII/201/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz.Urz. Woj. Podl. z 2016 r., poz. 1502),
- Rozporządzenie Nr 22/01 Wojewody Podlaskiego z dnia 9 sierpnia 2001r. (Dz.U. Woj.podl. Nr 31, poz.548) w sprawie Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego,
- Plan Ochronny Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. Nr 25, poz.133 ze zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz.1348),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r., poz. 1713),
- Monografia przyrodnicza – Puszcza Knyszyńska,
- Mapy ewidencji i klasyfikacji gruntów,
- pozostałe dokumenty, materiały planistyczne, w tym programy zawierające zadania służące do realizacji ponadlokalnych celów publicznych, materiały przyrodnicze, inwentaryzacyjne i studialne dotyczące środowiska.
- ze stron internetowych: www.mos.gov.pl, www.psh.gov.pl, www.wrotapodlasia.pl, geoserwis.gdos.gov.pl, maps.geoportl.gov.pl, www.natura2000.gdos.gov.pl, www.bdl.lasy.gov.pl, www.pgi.gov.pl, www.wios.bialystok.pl, zdjęcia lotnicze.

Powiązania planu z innymi dokumentami oraz cele istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu:

Zgodnie z wymaganiami ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* określaniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, które wpływają na: zdrowie i życie ludzi, jakość, stan i funkcjonowanie środowiska oraz klimatu i krajobrazu, w tym obszary Natury 2000 i inne obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz przepisów szczególnych. W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanego dokumentu jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko oraz przeanalizowano jego powiązania z niżej wymienionymi dokumentami.

• **Opracowanie ekofizjograficzne.**

W opracowaniu ekofizjograficznym rozpatrywane tereny zostały opisane w różnych rozdziałach w zakresie uwarunkowań ekofizjograficznych. Wytyczne wynikające z opracowania ekofizjograficznego oraz określone przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno- przestrzennej terenu zostały uwzględnione w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W celu potwierdzenia danych przyrodniczych, do sporządzenia prognozy posłużono się informacjami o środowisku przyrodniczym, zawartymi w dostępnych źródłach, wymienionych powyżej oraz wizją lokalną.

- **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego.**

Teren objęty analizą dotyczy potrzeb lokalnych. W planie zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego dla obszaru miasta i gminy Wasilków zostały wyznaczone ogólnie kierunki rozwoju sieci osadniczej. Na obszarze opracowania VI zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków występują elementy ponadlokalne zagospodarowania, które należy uwzględnić w przedłożonym Studium w zakresie: gospodarki odpadami, ochrony i kształtowania zasobów wodnych, systemu transportowego, infrastruktury energetycznej i teletechnicznej, środowiska przyrodniczego, wynikające z postanowień Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego stanowiącego załącznik do uchwały Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXVI/330/17 z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego zmienionej uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXIX/356/17 z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 2777, poz. 3270), a są to w szczególności:

- 1) w zakresie gospodarki odpadami - regionalna instalacja przetwarzania odpadów komunalnych Centrum Innowacyjnej Gospodarki Odpadami w Studziankach z zastępczym składowiskiem odpadów w Studziankach (rozdział 3.11.3.1.);
- 2) w zakresie ochrony i kształtowania zasobów wodnych:
 - a) Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 218 Pradolina Rzeki Supraśl, wraz z obszarem ochronnym (rozdziały 3.7.1.4., 4.5.),
 - b) ujęcie wód w Wasilkowie ze strefami ochrony (rozdziały 3.11.1., 4.1.1.1., 4.5.),
 - c) obszar szczególnego zagrożenia powodzią (rozdział 4.7.2.);
- 3) system transportowy:
 - a) droga krajowa GP-8 (rozdziały 3.9.4., 4.9.1.),
 - b) droga krajowa GP-19 (rozdziały 3.9.4., 4.9.1.),
 - c) droga wojewódzka G-676 (rozdziały 3.9.4., 4.9.1.),
 - d) planowana droga ekspresowa S19 odc. granica państwa-Białystok (rozdział 6.3.2.1.),
 - e) linia kolejowa nr 6 Białystok – Kuźnica (rozdział 3.9.7.);
- 4) infrastruktura energetyczna i teletechniczna:
 - a) istniejąca linia elektroenergetyczna 110 kV relacji stacja GPZ Białystok – RPZ Wasilków – RPZ Polanka Czarna Białostocka (rozdział 3.10.3.),
 - b) istniejąca stacja elektroenergetyczna RPZ 110/15 kV Wasilków (rozdział 3.10.3.),
 - c) istniejąca sieć szkieletowa relacji Białystok – Wasilków – Czarna Białostocka Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej (rozdział 6.3.3.);
- 5) elementy sieci ekologicznej województwa podlaskiego (rozdział 6.4.1.):
 - a) przyrodnicze obszary chronione:
 - Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej, wraz z otuliną,
 - obszary Natura 2000: „Puszcza Knyszyńska” i „Ostoja Knyszyńska”,
 - użytek ekologiczny „Żurawka”;
 - b) korytarze ekologiczne:
 - obszar węzłowy sieci ekologicznej „Puszcza Knyszyńska” GKPN-3,
 - główny korytarz ekologiczny „Dolina Biebrzy - Puszcza Knyszyńska Środkowy” GKPN-1B.

Ustalenia zawarte w projekcie studium respektują elementy ponadlokalne zagospodarowania, wskazane w planie zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego.

- **Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020.**

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 wpisuje się w zadania studium uwarunkowań gminy Wasilków. Zadania spójne dla studium oraz Strategii Rozwoju Województwa to: wzrost przedsiębiorczości i konkurencyjności gospodarki, wzrost jakości życia mieszkańców oraz aspekty środowiskowe, w tym ochrona zasobów przyrodniczych i wartości krajobrazowych.

- **Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022.**

Plan Gospodarki Odpadami opisuje gospodarkę odpadami zgodnie z ustawą o odpadach w podziale na regiony gospodarowania odpadami na terenie województwa. Sposób gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy regulują przepisy prawa miejscowego. PGO wskazuje na konieczność i prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów oraz dotrzymania nałożonych przepisami prawa poziomów odzysku. Analizowany teren nie jest bezpośrednio opisany w w/w planie.

- **Pakiet klimatyczno-energetyczny (przyjętym przez Komisję Europejską w grudniu 2008 roku).**

Zakłada następujące cele: redukcja emisji gazów cieplarnianych o 20% w 2020 r. w stosunku do emisji z roku 1990, a także 30% w przypadku zawarcia porozumienia międzynarodowego (w Kopenhadze, w grudniu 2009 r.), zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do 20% w 2020 r. w bilansie energetycznym UE, wdrożenie dyrektyw obejmujących swym zakresem trzy sektory gospodarki: produkcję energii elektrycznej, ciepłownictwo oraz transport. Sugeruje się aby państwa członkowskie zapewniły 10% udziału energii odnawialnej (biopaliwa) w sektorze transportu, podniesienie o 20% efektywność energetyczną do 2020 r. oraz ograniczenie emisji o 21% w systemie EU ETS do 2020 r. w porównaniu do poziomu emisji z 2005 r. Zadania przyjęte w Pakiecie klimatyczno-energetycznym dotyczą całego kraju. Realizacja studium będzie miała pomijalny wpływ na wyznaczone cele.

- **Program Ochrony Powietrza dla strefy podlaskiej.**

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, strefa podlaska o kodzie PL2002 obejmuje całe województwo podlaskie z wyłączeniem obszaru aglomeracji białostockiej. Realizacja zadań wynikających z Programu ochrony powietrza ma na celu zmniejszenie stężenia substancji zanieczyszczającej w powietrzu w strefie, do poziomu docelowego i utrzymywania go na takim poziomie.

Monitoring zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem w roku 2016 w strefie podlaskiej, realizowany był w oparciu o jedną stację pomiaru tła miejskiego prowadzoną przez WIOŚ w Białymstoku, zlokalizowaną w Suwałkach przy ul. Puszkina. W związku z przekroczeniem w 2014 r. poziomu docelowego benzo(a)pirenu o okresie uśredniania wyników pomiarów, została opracowana Aktualizacja „Programu ochrony powietrza dla strefy podlaskiej”. Zgodnie z oceną roczną za rok 2014, w wyniku klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów ochrony zdrowia dla benzo(a)pirenu, strefa podlaska została zakwalifikowana do klasy C. Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje powody (źródła) występowania przekroczeń zanieczyszczeń powietrza benzo(a)pirenem oraz określa skuteczne i możliwe do zrealizowania działania, których wdrożenie spowoduje obniżenie poziomu zanieczyszczeń co najmniej do poziomu docelowego. Szczegółowe informacje o zastosowaniu niniejszych przepisów prawa będą przedstawione w dalszej części prognozy.

- **Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U.UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna.**

Zasady polityki wodnej w państwach Unii Europejskiej określa Ramowa Dyrektywa Wodna, która nakłada na wszystkie kraje członkowskie obowiązek osiągnięcia do 2015 roku dobrego stanu wód powierzchniowych. Wody powierzchniowe, w tym silnie zmienione i sztuczne jednolite części wód, powinny do tego czasu osiągnąć dobry stan chemiczny oraz odpowiednio, dobry stan ekologiczny lub dobry potencjał ekologiczny. W tym celu prowadzone są badania monitoringowe. Zasadniczym celem prowadzenia badań monitoringowych śródlądowych wód powierzchniowych jest tworzenie podstaw do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód oraz ich ochrona przed zanieczyszczeniem, w tym ochrona przed eutrofizacją powodowaną wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa, ochrona przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego. Podejmowane działania polegają na zintegrowaniu zarządzania gospodarką wodną w układzie dorzeczy, polegające na zapewnieniu spójności badań i ocen realizowanych w ramach trzech podsystemów: monitoringu wód powierzchniowych, podziemnych i morskich. Wytyczne do warunków korzystania z wód Regionu Wodnego Środkowej Wisły zostały określone w rozporządzeniu Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie i są określane jako „warunki”. Rozporządzenie doprecyzowuje sposób realizacji zapisów Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Rozporządzenie w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego jest aktem prawa miejscowego i narzędziem wspomagającym proces zarządzania zasobami wodnymi. Określone w nim wymagania zobowiązują zarówno użytkowników korzystających z wód jak i organy właściwe do wydawania pozwoleń wodnoprawnych. Wprowadzone w nim ograniczenia powinny przyczynić się do poprawy stanu wód w regionie wodnym na terenie RZGW w Warszawie oraz do spełnienia wyznaczonych celów środowiskowych. Szczegółowe informacje o zastosowaniu niniejszych przepisów prawa w studium będą przedstawione w dalszej części prognozy.

- **Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020) .**

Jednym z kluczowych wyzwań polityki rozwoju w Polsce w najbliższych latach, będzie zapewnienie wzrostu gospodarczego z zachowaniem i efektywnym wykorzystaniem zasobów środowiska oraz adaptacją do zmian klimatu. Pomiedzy zagospodarowaniem przestrzennym, a zmianami klimatycznymi oraz koniecznością adaptacji do zmian klimatu występuje sprzężenie zwrotne. SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Wrażliwość tych sektorów została określona w oparciu o przyjęte dla SPA scenariusze zmian klimatu. Rekomendowane kierunki działań adaptacyjnych dla województwa podlaskiego (<http://klimada.mos.gov.pl>) to:

- dostosowanie infrastruktury technicznej (systemów zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków, systemów energetycznych) w procesie projektowania i budowy do zmiennych warunków klimatycznych,
- zabezpieczenie zwierząt hodowlanych, szczególnie bydła, przed występowaniem stresu cieplnego i stosowne dostosowanie budynków inwentarskich,

- przygotowanie programów zabezpieczenia w wodę dobrej jakości w warunkach dłuższych okresów suszy i niedoborów wody zwłaszcza na terenach rolniczych.

Przy formułowaniu działań SPA przesądzono, że dokument powinien zawierać różne grupy działań adaptacyjnych, obejmujących zarówno przedsięwzięcia techniczne (np. budowę niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża), jak i zmiany regulacji prawnych, wdrożenie systemów monitoringu odnoszących się do poszczególnych dziedzin i obszarów oraz szerokie upowszechnianie wiedzy na temat koniecznej zmiany zachowań gospodarczych. Szczegółowe informacje o zastosowaniu niniejszych przepisów prawa będą przedstawione w dalszej części prognozy.

□ **Strategii Rozwoju Gminy Wasilków na lata 2012-2020.**

Strategia rozwoju gminy nakreśla główne kierunki, którymi jednostka powinna podążać w perspektywie 8 lat. Cele strategiczne I rzędu dla gminy to: zapewnienie wysokiego standardu życia lokalnej społeczności, poprawa stanu infrastruktury technicznej i spójności przestrzennej gminy, poprawa atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej gminy, wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy z poszanowaniem jej bogactwa przyrodniczego. Ustalenia studium są zgodne ze Strategią Rozwoju Gminy Wasilków.

□ **Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Białegostoku i gminy Choroszcz, Czarna Białostocka, Dobrzyniewo Duże, Juchnowiec Kościelny, Łapy, Supraśl, Wasilków, Zabłudów do roku 2020.**

Celem dokumentu jest przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii finalnej i zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych do atmosfery. Cel ten jest zbieżny z dotychczasową polityką energetyczną Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego i wpisuje się w dotychczasową funkcjonalność poszczególnych jednostek urzędów miast/gmin. Celem dokumentu jest przedstawienie wyników inwentaryzacji emisji zanieczyszczeń gazów cieplarnianych oraz analiza działań przyjętych do realizacji. Dokument rozważa realizację skutecznego monitorowania efektów podejmowanych działań przedstawiając szereg możliwych do wykorzystania wskaźników oraz propozycję harmonogramu monitoringu. Analizowany teren nie jest bezpośrednio opisany w ww. planie.

□ **Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wasilków na lata 2017-2023.**

Głównym celem opracowania i wdrożenia programu rewitalizacji jest rozwiązanie istniejących problemów społecznych, gospodarczych, poprawa atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni miejskiej. Wdrażanie programu będzie procesem wieloletnim, nakierowanym na rozwój gminy. Działania rewitalizacyjne mają służyć poprawie jakości życia mieszkańców. Ustalenia studium są zgodne z Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Wasilków.

2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Prognoza oddziaływania na środowisko (zwana dalej prognozą) dotyczy projektu VI zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków. Prognozę przygotowano w sposób etapowy.

1). Etap I to rozpoznanie czyli proces, w trakcie którego identyfikowane są prawdopodobne wpływy na życie ludzi, analizowany obszar, w tym: Natura 2000, formy ochrony przyrody, Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej, jednolite części wód powierzchniowych, jednolite

części wód podziemnych, krajobraz, klimat, zabytki oraz przeprowadzana jest analiza, czy przewidywane oddziaływania mogą mieć znaczący wpływ na obszar objęty ochroną prawną.

2). Etap II to ocena właściwa czyli ocena oddziaływania na zdrowie ludzi, środowisko przyrodnicze, w tym integralność obszaru Natura 2000 w odniesieniu do struktury obszaru, jego funkcji i celów ochrony. Jeżeli występują negatywne oddziaływania, dodatkowo ocenia się potencjalne środki łagodzące.

3). Etap III to ocena rozwiązań alternatywnych czyli proces, w trakcie którego analizowane są alternatywne warianty osiągnięcia celów, pozwalające na uniknięcie negatywnego wpływu na życie ludzi i środowisko przyrodnicze w tym integralność obszaru Natura 2000.

4). Etap IV to ocena w przypadku gdy brak jest rozwiązań alternatywnych i utrzymują się negatywne oddziaływania, czyli ocena środków kompensujących w przypadku gdy w świetle koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego uznaje się, że studium powinno być realizowane.

Podział taki rekomendowany jest na potrzeby przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko zarówno dokumentów strategicznych jak i samych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub znacząco oddziaływać na środowisko. Na potrzeby niniejszej prognozy uwzględniając zapisy ustawy „o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” mówiącej o tym, że informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu, przyjęto niżej opisany sposób realizacji poszczególnych etapów. W niniejszej prognozie przyjęto również zasadę, że wyniki każdego z etapów decydują o tym, czy możliwe jest przejście do następnego etapu.

W ramach etapu I realizacji niniejszej prognozy dokonano:

a) opisu projektu studium poprzez:

- przedstawienie krótkiej charakterystyki dokumentu,
- przedstawienie celów szczegółowych do osiągnięcia poprzez realizację,
- wskazanie punktów styku z innymi dokumentami;

b) oceny czy prawdopodobnie wystąpią oddziaływania znaczące:

- poprzez identyfikację możliwych oddziaływań znaczących,
- wskazanie możliwych transgranicznych oddziaływań.

W ramach etapu II czyli oceny właściwej dokonano:

a) zestawienia informacji dotyczących cech charakterystycznych obszaru, w którym planuje się lokalizację poszczególnych inwestycji poprzez:

- opis istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian w przypadku braku realizacji projektu studium,
- opis stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- opis istniejących problemów ochrony środowiska,

b) analizy celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym,

c) opisu przewidywanego znaczącego oddziaływania,

d) wskazania środków łagodzących znaczące oddziaływanie oraz oceny, czy negatywne oddziaływania pozostają.

Przejście do etapu III „ocena rozwiązań alternatywnych” nastąpiło po wykazaniu, że zaproponowane środki łagodzące znaczące oddziaływanie będą miały pozytywny skutek.

Procedura realizacji etapu IV „ocena środków kompensujących” nie zostanie przedstawiona, ponieważ na tym etapie planistycznym nie stwierdzono potrzeby zastosowania środków kompensujących (uzasadnienie zostało opisane w dalszej części prognozy).

Niniejsza prognoza nie zawiera szczegółowego opisu poszczególnych zamierzeń inwestycyjnych. Na etapie opracowywania studium nie określono również techniki czy technologii wykonania poszczególnych przedsięwzięć, wskazano jedynie kierunki planowanego zagospodarowania, stąd trudno dokonać ostatecznej oceny w jaki sposób będą one oddziaływać na środowisko. Dokładniejsze rozwiązania zostaną wskazane na późniejszych etapach: sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, indywidualnych ocenach oddziaływania na środowisko poszczególnych zamierzeń.

W prognozie uwzględniono informacje zawarte w dostępnych dokumentach i opracowaniach, dotyczące terenu objętego analizą oraz o obszarze narażonym na potencjalne oddziaływanie wynikające z realizacji studium, a także o potencjalnych oddziaływaniach skumulowanych.

Do oceny interakcji zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą. Przepisy ustawy „o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko”, ani innej ustawy nie regulują metod analizy ustaleń studium. W prognozie przyjęto metodę oceny porównawczej i opisowej przewidywanych zmian w środowisku, w odniesieniu do stanu istniejącego. Prognoza wykonywana była równocześnie z pracami nad projektem studium. W trakcie postępu prac prowadzono również konsultacje branżowe. Podstawą do sformułowania zapisów niniejszej prognozy była analiza materiałów wymienionych w punkcie 1 oraz wizje lokalne.

3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Po wejściu w życie studium, skutki jego realizacji będą analizowane zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi. Zgodnie z *ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* burmistrz miasta, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady miasta, przeprowadza analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i po uzyskaniu odpowiednich opinii przekazuje radzie miasta uzyskane wyniki. Wskazuje się, aby w dokumencie tym oceniono czy przewidywane w niniejszej prognozie skutki są zgodne z rzeczywistym stanem.

Studium obejmuje 11 obszarów planistycznych położonych w różnych częściach miasta. Problematyka monitoringu dotyczy wybranych inwestycji zarówno z uwagi na wymogi prawne, jak i na ich rodzaj. Zgodnie z *ustawą Prawo ochrony środowiska* oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania, w myśl zasady Dyrektywy w *sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*, wpływ ustaleń studium na zdrowie ludzi, środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarów występowania ewentualnych przekroczeń dopuszczalnych norm, zmiana jakości elementów przyrodniczych i przyczyn tych zmian, kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska oraz przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Dyrektora Gospodarki Wodnej. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą w raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji. Źródłami danych w tym zakresie mogą

też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa i Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego) oraz źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia), czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Teren będący przedmiotem opracowania częściowo podlega ochronie prawnej w myśl przepisów ustawy *o ochronie przyrody*, ponieważ położony jest w obszarze Natura 2000 oraz ze względu na położenie w otulinie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego. Na omawianym terenie przeznaczonym do przekształceń nie występują inne formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy o ochronie przyrody. Ocena aspektu oddziaływania na Naturę 2000 wymaga zawsze uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Jeżeli zostanie stwierdzone ryzyko negatywnego oddziaływania, to zgodnie z ustawą OOS sporządzany jest osobny raport o oddziaływaniu na Naturę 2000 lub raport oddziaływania na środowisko, w którym uwzględnione jest oddziaływanie na Naturę 2000. Każde zamierzenie inwestycyjne mogące znacząco oddziaływać zostanie ocenione w indywidualnym postępowaniu administracyjnym. Specyfika ocen oddziaływania na środowisko terenów powiązanych z obszarami Natura 2000 polega na sekwencyjności i wieloetapowej procedurze, mającej na uwadze cel ochrony - integralność obszaru Natura 2000.

W celu sporządzenia prawidłowej oceny zachodzących zmian w środowisku największe znaczenie ma prowadzenie monitoringu: jakości wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powietrza atmosferycznego, stanu flory i inwentaryzacja gatunków fauny.

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Procedurze oceny oddziaływań transgranicznych poddaje się konkretne przedsięwzięcia inwestycyjne. Realizacja założeń studium obejmuje 11 obszarów. W kontekście projektowanego dokumentu, nie stwierdza się konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko. Realizacja założeń studium zagospodarowania przestrzennego będzie miała znaczenie lokalne, co wyklucza możliwość oddziaływania planowanych przedsięwzięć na obszary położone poza granicami Polski zarówno na etapie realizacji, eksploatacji jak i ewentualnej likwidacji. Ich lokalizacja, charakter oraz skala wykluczają możliwość oddziaływania na kraje sąsiadujące.

II. OKREŚLENIE STANU ŚRODOWISKA, ANALIZA I OCENA.

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Zmiana studium obejmuje 11 obszarów planistycznych. Wszystkie obszary objęte zmianą położone są w mieście Wasilków.

Obszar 1

Położony w południowo-wschodniej części miasta Wasilków, pomiędzy ulicą Supraślską i od wschodu graniczący z granicą gminy Supraśl. Teren częściowo zabudowany zabudową jednorodziną. Częściowo użytkowany rolniczo. Występują tereny leśne.

Obszar 2

Położony w południowo-wschodniej części miasta Wasilków, pomiędzy ulicą Bagnowską i od południa graniczący z granicą miasta Białystok. Teren częściowo zabudowany zabudową jednorodziną. Częściowo użytkowany rolniczo. Występują tereny leśne.

Obszar 3

Położony w południowo-wschodniej części miasta Wasilków, pomiędzy ulicą Storczykową i Supraślską, od południa graniczący z granicą miasta Białystok. Teren częściowo zabudowany zabudową wielorodzinną. Nie występują tereny leśne.

Obszar 4

Położony w południowo-zachodniej części miasta Wasilków, pomiędzy ulicą Cisową i granicą miasta Białystok. Teren częściowo użytkowany rolniczo, z pojedynczą zabudową jednorodzinną. Występują tereny leśne.

Obszar 5

Położony w południowo-zachodniej części miasta Wasilków, pomiędzy ulicą Nadawki, ogrodami działkowymi, terenami rolnymi i od północy rzeką Supraśl. Teren użytkowany rolniczo, niezabudowany. Nie występują tereny leśne.

Obszar 6

Położony w południowej części miasta Wasilków, pomiędzy ulicami Czystą i Kościuszki. Ograniczony od południa sąsiedztwem rzeki Supraśl, a od północy terenem przemysłowym. Teren budowlany, częściowo zabudowany. Nie występują tereny leśne.

Obszar 7

Położony w południowej części miasta Wasilków, pomiędzy ulicami Sienkiewicza i Kościuszki. Teren budowlany, częściowo zabudowany, na terenie przemysłowym. Nie występują tereny leśne.

Obszar 8

Położony w południowo - wschodniej części miasta Wasilków, pomiędzy ulicami Supraślską a Witosa. Teren użytkowany rolniczo, niezabudowany. Nie występują tereny leśne.

Obszar 9

Położony w północnej części miasta Wasilków, ograniczony od zachodu linią kolejową relacji Białystok-Kuźnica, od południa drogą gminną, od wschodu ul. Wojtachowską. Teren użytkowany rolniczo, częściowo zakrzaczony, niezabudowany. Nie występują tereny leśne.

Obszar 10

Położony w północnej części miasta Wasilków, ograniczony od zachodu ul. Wojtachowską, od południa ul. Żurawka, od wschodu i częściowo od północy terenami leśnymi, od północy terenem rolnym. Teren zabudowany zabudową przemysłową. Nie występują tereny leśne.

Obszar 11

Położony w północnej części miasta Wasilków, ograniczony od zachodu linią kolejową relacji Białystok-Kuźnica, od południa drogą krajową nr 19, od wschodu terenem leśnym, obszarem górniczym – złożem kruszywa naturalnego i terenami rolnymi, od północy terenami leśnymi i drogą gminną. Obszar planistyczny przecina ciek wodny, będący dopływem rzeki Czarna. W większości teren użytkowany rolniczo, niezabudowany. Występują tereny leśne.

Gminę Wasilków charakteryzuje duża koncentracja wyróżniających się w skali regionalnej walorów przyrodniczych. Całą północno-zachodnią część gminy porasta kompleks Puszczy Knyszyńskiej. Krajobraz naturalny gminy tworzą niziny peryglacjalne, równinne i faliste. Jedynie w sąsiedztwie rzek można zauważyć krajobraz dolin akumulacyjnych i obniżen (równin zalewowych). Na terenie gminy występują obszary o wysokich walorach krajobrazowych, na które składają się: urozmaicona krajobrazowo rzeźba terenu, zróżnicowana roślinność i wody powierzchniowe. W związku z tym ustanowiono szereg form ochrony przyrody, które zajmują większą część powierzchni gminy.

POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE.

Gmina Wasilków położona jest w powiecie białostockim, w centralnej części województwa podlaskiego. Wchodzi w skład aglomeracji miasta Białystok i graniczy: od

wschodu z gminą Supraśl, od południa z gminą Białystok, od zachodu z gminą Dobrzyniewo Duże, od północy z gminą Czarna Białostocka.

POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE.

Gmina Wasilków zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Kondrackiego położona jest w podprowincji Wysoczyzn Podlasko-Białoruskich, w makroregionie Nizina Północnopodlaska, w zasięgu mezoregionu – Wysoczyzna Białostocka (tereny położone w południowej części gminy Wasilków) i mezoregionu Puszczy Knyszyńskiej (tereny położone w środkowej i północnej części gminy Wasilków). W budowie geomorfologicznej wyróżniamy na południu równoleżnikowo położoną dolinę Supraśli oraz obszar wysoczyzny rozciętej z północy na południe doliną rzeki Czarnej. Najwyższe wzniesienia na terenie gminy osiągają wysokości 193 m n.p.m. – Góry Leńce (poza terenem opracowania). Najniżej położone miejsca znajdują się w dolinie Supraśli – 114 m n.p.m. i dolinie Czarnej – 117 m n.p.m. Formy rzeźby terenu powstały w okresie stadiału północno-mazowieckiego na utworach trzecio- i czwartorzędowych. Poziomy morfologiczne analizowanego terenu są kontynuacją wyniesienia w Krynicach, którego zbocze wschodnie łagodnie opada ku obniżeniu dolinnemu Czarnej, a zachodnie zbocze jest wyniesieniem w okolicach Wasilków-Studzianki. W południowej części gminy powierzchnia wysoczyzny położona jest niżej i rzadko przekracza 150 m. n.p.m., a większość wzniesień to formy pochodzenia wodnolodowcowego. Największe nisze wytopiskowe uformowały się na zboczach wyniesienia Wasilków – Studzianki opadające w kierunku doliny Supraśli. Wysoczyzna Białostocka na terenie gminy Wasilków charakteryzuje się dużą ilością pagórków morenowych wyraźnie zaznaczonych w terenie oraz znacznymi powierzchniami równin sandrowych i morenowych, porośniętych lasami Puszczy Knyszyńskiej.

Rzeźba terenu objętego opracowaniem jest wynikiem różnych procesów rzeźbotwórczych, spośród których decydujący wpływ miały procesy związane z holocenem (źródło Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej polski 1:50 000 arkusz Wasilków Państwowy Instytut Geologiczny).

Na terenie objętym opracowaniem występują dwa typy krajobrazu naturalnego. Krajobraz dolin i obniżeń zalewowych den dolinnych oraz krajobraz nizin peryglacjalnych, równinnych i falistych.

BUDOWA GEOLOGICZNA I PRZYPOWIERZCHNIOWA.

Obszary 1,2,3 budują utwory czwartorzędowe zalegające bezpośrednio na kredzie, należące do trzech kompleksów glacialnych. Budowę geologiczną obszaru przedstawiono na podstawie Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000 arkusz Wasilków oraz objaśnień do cytowanej mapy (Laskowski, 2002 a, b). Według materiałów archiwalnych, na omawianym terenie profil czwartorzędu składa się głównie z osadów glacialnych wykształconych w postaci miększych kompleksów glin zwałowych, rozdzielonych nieciągłymi warstwami interglacialnych i interstadialnych osadów piaszczystych i piaszczysto - żwirowych. Utwory geologiczne na omawianym terenie to gliny zwałowe moren czołowych i ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe.

Obszar 4 zlokalizowany jest na wysoczyźnie moreny dennej. Rzeźba analizowanego obszaru posiada kształt pagórkowaty i charakteryzuje się zróżnicowaną hipsometrią. Budowę geologiczną obszaru przedstawiono na podstawie Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000 arkusz Wasilków oraz objaśnień do cytowanej mapy (Laskowski, 2002 a,b). Według materiałów archiwalnych, na omawianym terenie profil czwartorzędu składa się głównie z osadów glacialnych wykształconych w postaci miększych kompleksów glin

zwałowych, rozdzielonych nieciągłymi warstwami interglacjalnych i interstadialnych osadów piaszczystych.

Obszary 5,6,7,8 leżą w dolinie Supraśli. Rzeźba terenu objętego opracowaniem jest wynikiem różnych procesów rzeźbotwórczych, spośród których decydujący wpływ miały procesy związane z holocenem (źródło *Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej polski 1:50 000 arkusz Wasilków* Państwowy Instytut Geologiczny). Podłoże geologiczne danego terenu zbudowane jest z piasków, żwirów, madów rzecznych oraz torfów i namułów. W tym czasie powstały piski rzeczne korytowe, które nie odsłaniają się na powierzchni terenu, występują w korytach rzek oraz w strefach bezpośrednio do nich przyległych, pod przykryciem namułów rzecznych i torfów. Są to osady litologicznie zmienne, od piasków średnioziarnistych do żwirów drobnookruchowych. Dolina Supraśli została uformowana w strefie obniżen o różnej genezie i budowie geologicznej. W jej dnie pod aluwiami występują gliny zwałowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe, które charakteryzują się zmiennym położeniem stropu. Granica pomiędzy osadami rzeczными i wodnolodowcowymi jest niewyraźna i w praktyce trudno je rozdzielić w profilach utworów wiertniczych. Urozmaicone hipsometrycznie i litologiczno-genetycznie podłoże osadów rzecznych wskazuje, że założenia doliny Supraśli są związane bezpośrednio z procesami deglacjacji. Rzeka wykorzystuje tu niecki wytopiskowe przekształcone przez przepływ wód roztopowych, a później przez działalność rzeki. Obecność w profilach otworów, zlokalizowanych w dolinie Supraśli i jej dopływów osadów wodnolodowcowych gruboziarnistych z otoczkami, świadczy o gwałtowności przepływu i krótkim transporcie materiału w początkowej fazie formowania się doliny. Występowanie płytkiego zwierciadła wód gruntowych (podtopienia) sprzyjało rozwojowi zwartej pokrywy torfów i namułów. Namuły torfiaste są osadami spotykanymi lokalnie w dolinie rzecznej w Wasilkowie. Są to osady organiczno-mineralne. Występują na obszarze o zaleganiu płytkich wód gruntowych, gdzie dochodzi do akumulacji materiału splukiwanego przez wody roztopowe i opadowe.

Formy rzeźby terenu powstały na utworach czwartorzędowych: piaskach, żwirach, madach rzecznych i namułach. Omawiany teren jest płaski ze spadkiem w kierunku rzeki. Dolina Supraśli biegnie równoleżnikowo, o szerokości od 1 do 2 km. Charakteryzuje się płaskim dnem o minimalnym zróżnicowaniu hipsometrycznym (około 1 m w przekrojach poprzecznych).

Obszary 9,10,11 położone są na wysoczyźnie polodowcowej, którą charakteryzuje różnorodność form geomorfologicznych, okazałych i dobrze zachowanych. Wyróżniono tu moreny czołowe przeważnie spiętrzone. Budowa geologiczna przypowierzchniowych partii osadów czwartorzędowych w rozpatrywanym rejonie została ukształtowana w czasie trwania glaciostadiału Mławy (G III + 3) zlodowacenia środkowopolskiego. Według materiałów archiwalnych czwartorzęd na omawianym terenie budują głównie utwory glacialne-miązże kompleksy gliniasto-pylaste, przewarstwiane utworami fluwioglacjalnymi, tj.: piaskami różnej granulacji i żwirami. Najmłodsze osady czwartorzędowe na omawianym terenie (rozpoznane otworami geotechnicznymi) buduje podłoże gruntowe z piasków różnej granulacji oraz piasków ze żwirem i otoczkami. Omawiany teren charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu o żywotnych formach akumulacji glacialnej. Jest to krajobraz przejściowy, w którym formy zachowały cechy młodości (S.Z. Różycki 1967). Położony jest na rozległym wzgórzu morenowym. Teren objęty opracowaniem budują utwory czwartorzędowe zalegające bezpośrednio na kredzie, należące do trzech kompleksów glacialnych. Litologia terenu to piaski i żwiry lodowcowe oraz piaski, żwiry i glazy akumulacji szczelinowej.

PODZIAŁ HYDROGRAFICZNY.

Gmina Wasilków położona jest w dorzeczu Wisły, w zlewni jej prawostronnego dopływu rzeki Narew. Gmina odwadniana jest przez Supraśl, do której uchodzi rzeka Czarna. Niewielka południowo-wschodnia część gminy Wasilków odwadniana jest przez Białą. Supraśl przepływa w południowej części gminy. Stanowi prawy dopływ Narwi. Jej łączna długość to 93,8 km, a powierzchnia zlewni 1 844,4 km².

Rzeka Supraśl jest prawobrzeżnym dopływem Narwi, jest ciekim trzeciego rzędu. Układ sieci rzecznej ma charakter kratowy, w którym typowe są zmiany biegu rzek oraz ich dopływów. Rzeka Supraśl i część rzeki Czarnej od wsi Woroszyły do ujścia mają założenia glacialne. W ich obrębie zaznacza się właściwa działalność rzeczna. Dolina Supraśli pomiędzy wsią Zapieczki a Wasilkowem jest znacznie głębsza od swojego odcinka źródłowego, ma od 1-1,5 km szerokości i bardziej wyrównane dno. W dnie występują dwa poziomy: zalewowy i nadzalewowy. Poziom wyższy zbudowany jest z piasków i wznosi się 1,5-2,5 m ponad dolinę zalewową. Rzeka Supraśl na terenie gminy jest zmeliorowana, a jej dolina została odwodniona.

Biała osiąga długość 32,7 km, a jej powierzchnia zlewni wynosi 133,7 km². Uchodzi do Supraśli w okolicach wsi Fasty na terenie gminy Dobrzyniewo Duże.

PODZIAŁ NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH.

Zgodnie z podziałem dokonany w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, Wasilków leży w zasięgu zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

- Supraśl od Pilnicy do ujścia RW20002426169 (obszary planistyczne 1,2,3,4,5,6,7,8),
- dopływ spod Ogrodniczek RW 200017261658 (obszary planistyczne 1,2),
- Biała RW 2000172616899 (obszar planistyczny 2),
- Czarna od dopływu spod Studzianek do ujścia RW200017261669 (obszary planistyczne 9,10,11).

Charakterystyka JCWP rzeki Supraśl od Pilnicy do ujścia RW20002426169 :

- scalona część wód -SW 1016,
- region wodny – Środkowej Wisły,
- kod obszaru dorzecza – 2000,
- kod JCWP – PLRW20002426169,
- typ – potok nizinny piaszczysty,
- status - naturalna część wód,
- ocena stanu – dobry,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrażona.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku przeprowadził badania oceny wód rzeki Supraśl (Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu białostockiego, Białystok). Ocena stanu ekologicznego – wody zakwalifikowano do maksymalnego lub dobrego potencjału ekologicznego, ocena stanu chemicznego – stan dobry, stan wód – będący wypadkowa stanu ekologicznego i stanu chemicznego – dobry.

Ocena przydatności wody do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia - punkt pomiarowy leży w strefie ochronnej ujęcia powierzchniowego wody pitnej dla Białegostoku. Jakość wody odpowiadała kryteriom kategorii A3 (woda wymagająca wysokosprawnego uzdatniania fizycznego i chemicznego, w szczególności utleniania, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji, adsorpcji na węglu aktywnym, dezynfekcji). tj. przekracza warunki kryterialne

określone w rozporządzeniu klasyfikacyjnym – maksymalnie kategoria A2. Na klasyfikację wpłynęły wartości: ogólnego węgla organicznego, ChZTCr, miedzi, fenoli lotnych (indeks fenolowy) oraz bakterii grupy coli. Pozostałe parametry spełniały wymogi kategorii A1 lub A2. Wysokie stężenia węgla organicznego oraz ChZTCr można wiązać z obecnością znacznej ilości materii organicznej w wodzie. Jej źródłem jest podłoże bagienno-torfowe części zlewni Supraśli w rejonie Michałowo-Gródek, z którego wymywane są duże ilości materii organicznej, w tym związków humusowych.

Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż JCWP nie jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Charakterystyka JCWP rzeki Czarna od dopływu spod Studzianek do ujścia RW200017261669 :

- scalona część wód -SW 1017,
- region wodny – Środkowej Wisły,
- kod obszaru dorzecza – 2000,
- kod JCWP – PLRW200017261669,
- typ – potok nizinny piaszczysty,
- status - naturalna część wód,
- ocena stanu – zły,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona.

Według informacji o stanie środowiska na terenie powiatu białostockiego (WIOŚ maj 2018r.) charakterystyka rzeki Czarna przedstawia się następująco. Klasyfikacja stanu ekologicznego - wody zakwalifikowano do III klasy – stan umiarkowany. O klasyfikacji zdecydował wskaźnik biologiczny: fitobentos oraz ponadnormatywne stężenia wskaźników fizykochemicznych. Klasyfikacja stanu chemicznego wskazała stan poniżej dobrego ze względu na ponadnormatywne stężenie difenyloeterów bromowanych. Stan JCWP będący wypadkową stanu ekologicznego i stanu chemicznego oceniono jako zły. Celem środowiskowym wyznaczonym dla jednolitych części wód powierzchniowych rzeki jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód. Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż jcwp jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Charakterystyka JCWP rzeki Biała RW 2000172616899

- scalona część wód -SW 1017,
- region wodny – Środkowej Wisły,
- kod obszaru dorzecza – 2000,
- kod JCWP – PLRW2000172616899
- typ – potok nizinny piaszczysty,
- status - naturalna część wód,
- ocena stanu – zły,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona.

Ocena jakości wód w JCWP: Biała, PLRW2000172616899: klasyfikacja potencjału ekologicznego - wody zakwalifikowano do V klasy – potencjał zły. O klasyfikacji zdecydował element biologiczny – makrobezkręgowce bentosowe (indeks MMI) oraz większość parametrów fizykochemicznych. Klasyfikacja stanu chemicznego wskazała stan poniżej dobrego ze względu na ponadnormatywną wartość: difenyloeterów bromowanych, niklu i jego związków, benzo(a)pirenu, benzo(g,h,i)perylen i heptachloru. Stan wód będący

wypadkową potencjału ekologicznego i stanu chemicznego JCWP wskazała stan zły. Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż JCWP jest wrażliwa na eutrofizację komunalną (źródło: informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu miasta Białystok WIOŚ Białystok, marzec 2018 r.).

Charakterystyka JCWP dopływ spod Ogrodniczek RW 200017261658

- scalona część wód -SW 1016,
- region wodny – Środkowej Wisły,
- kod obszaru dorzecza – 2000,
- kod JCWP – PLRW200017261658
- typ – potok nizinny piaszczysty,
- status - naturalna część wód,
- ocena stanu – zły,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona.

Niemal wszystkie zlewnie jednolitych części wód powierzchniowych występujących w gminie na obszarach objętych zmianą studium ocenione zostały jako posiadające zły stan ogólny. Wyjątek stanowi JCWP Supraśl od Pilnicy do ujścia RW20002426169, dla której wykazano dobry stan ogólny.

PODZIAŁ NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH.

Gmina Wasilków zlokalizowana jest w zasięgu Jednolitych Części Wód Podziemnych JCWPd Nr 52 (kod PLGW200052), o łącznej powierzchni zlewni wynoszącej 6 102,1 km².

Charakterystyka JCWPd:

- kodzie PLGW200052,
- stan ilościowy – dobry,
- stan chemiczny – dobry,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona.

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzi Państwowy Instytut Geologiczny. W 2012 r. przeprowadzono w Wasilkowie badania pod kątem klasyfikacji elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych (nr otworu 1679). Głębokość do stropu warstwy wodonośnej wynosiła 4,5 m. Klasę jakości wody w punkcie oceniono jako wody zadawalającej jakości (klasa III). Należy podkreślić, że przedstawiona klasyfikacja wód podziemnych skierowana jest na ocenę stopnia zanieczyszczenia wód i nie obejmuje oceny stanu sanitarnego oraz badań pod kątem przydatności wody do picia (po uzdatnieniu).

GLÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH.

W południowej części gminy Wasilków ma swój zasięg udokumentowany Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 218 Pradolina Rzeki Supraśl. GZWP nr 218 zajmuje powierzchnię całkowitą 86,4 km². Jest to zbiornik czwartorzędowy (Q), porowy, o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 57120 tys. m³/dobę. Zbiornik posiada dokumentację hydrogeologiczną z 1995 r. oraz reambulację dokumentacji przyjętą przez Ministra Środowiska w 2011 r. GZWP nr 218 położony jest w dolinie rzeki Supraśl, od miejscowości Supraśl po ujście rzeki do Narwi. W obrębie doliny Supraśli pierwszy międzymorenowy poziom wodonośny wraz się z poziomem przypowierzchniowym tworzy jeden kompleks, a przez okna hydrogeologiczne łączy się z drugim wgłębnym poziomem wodonośnym. W obrębie doliny zwierciadło wody poziomu zbiornikowego ma charakter swobodny, zaś w rejonach, gdzie GZWP wkracza na teren wysoczyzny zwierciadło jest napięte. Pradolina rzeki

stanowi główny rezerwuar wód pitnych dla Białegostoku i okolic. Ujęcia komunalne dla miasta Białystok (Wasilków i Jurowce), gminy i miasta Wasilków oraz częściowo Choroszcz i Dobrzyniewo Duże odpowiadają za ponad 95% poboru rzeczywistego.

W obszarze głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 218 położone są obszary planistyczne 5 i 6, a obszar 8 marginalnie w części południowej. Na danym terenie nie obowiązują odrębne przepisy szczególne.

W związku ustawą Prawo wodne i Ramowej Dyrektywy Wodnej (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r.), w celu zapobiegania pogorszeniu jakości jednolitych części wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, w taki sposób, aby w szczególności zminimalizować potrzebę ich uzdatniania, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, mogą być ustanawiane obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych. Ustawa Prawo wodne wskazuje: "Wojewoda, na wniosek Wód Polskich, ustanawia obszar ochronny, w drodze aktu prawa miejscowego, wskazując ograniczenia lub zakazy dotyczące użytkowania gruntów oraz korzystania z wód na terenie obszaru ochronnego oraz granice tego obszaru. W trakcie sporządzania prognozy taki akt nie został wydany.

STREFA OCHRONY POŚREDNIEJ UJĘCIA WÓD.

Rozporządzeniem Nr 13/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 24 lipca 2014 r. z późniejszymi zmianami (Podla.2014.2921) ustanowiono strefy ochronne komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie. Strefa ochrony pośredniej obejmuje znaczną część gminy Wasilków. Obszary objęte opracowaniem 5,6,7,8 oraz częściowo obszary 4 i 9 leżą w strefie ochrony pośredniej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie. W związku z powyższym na danym terenie obowiązują przepisy szczególne, które zostaną przedstawione w kolejnych rozdziałach.

OBSZAR ZALEWOWY ZAGROŻONY POWODZIĄ.

Ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym. Od dnia przekazania map zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego jednostkom samorządu terytorialnego, w decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzjach o warunkach zabudowy na obszarach wykazanych na mapach zagrożenia powodziowego, można uwzględniać poziom zagrożenia powodziowego wynikający z wyznaczenia tych obszarów. Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego (arkusze Wasilków) ustalono, że niewielka część obszarów 5,6,8 leży w strefie zagrożenia powodziowego. Są to tereny położone w obrębie miasta Wasilkowa. W 2015 r. na Hydroportalu opublikowane zostały zweryfikowane i ostateczne wersje map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego. Jednocześnie mapy zostały przekazane przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej organom administracji wskazanym w ustawie Prawo wodne i jako oficjalne dokumenty planistyczne stanowią podstawę do podejmowania działań związanych z planowaniem przestrzennym i zarządzaniem kryzysowym. (mapy.isok.gov.pl). Na poniższych mapach przedstawiono obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat Q 10% (na tle mapy zagrożenia powodziowego).

Mapa Nr 1. Mapa zagrożenia powodziowego dla obszaru nr 5 (Wasilków N-34-107-A-d-3).

źródło mapy.isok.gov.pl

Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody, obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%). Maksymalna rzędna zwierciadła wody na rzece 116,41 , głębokość wody przy zalaniu - maksymalnie 0,5 m.

Mapa Nr 2. Mapa zagrożenia powodziowego dla obszaru nr 6 (Wasilków N-34-107-A-d-4).

źródło mapy.isok.gov.pl

Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody, obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%).

Maksymalna rzędna zwierciadła wody 117,89 , głębokość wody przy zalaniu - maksymalnie 0,5 m.

Mapa Nr 3. Mapa zagrożenia powodziowego dla obszaru nr 8 (Wasilków N-34-107-A-d-4).

źródło mapy.isok.gov.pl

Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody, obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%). Dla obszaru nr 8 (na podstawie Hydroportalu publikującego mapy zagrożenia powodziowego) nawet prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi niskie raz na 500 lat (Q0,2%) jest marginalne i obejmuje południowo-wschodnią granicę obszaru.

Na rysunku studium zostały naniesione linie zagrożenia powodzią. Części obszarów na których stwierdzono zagrożenie powodzią, zostaną wyłączone z zabudowy zgodnie z przepisami szczególnymi.

REGIONALIZACJA PRZYRODNICZO-LEŚNA, LASY.

Zgodnie z regionalizacją przyrodniczo-leśną (Zielony, Kliczkowska 2012) gmina Wasilków znajduje się w jednostce: Kraina Przyrodniczo-Leśna: Mazursko-Podlaska (II), Mezoregion: Wysoczyzny Białostockiej (II.14), Mezoregion: Puszczy Knyszyńskiej (II.15). Najcenniejsze drzewostany występują w granicach Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej (w zachodniej i północnej części gminy wiejskiej Wasilków). Przeważają siedliska boru mieszanego z dominującą w drzewostanie sosną oraz siedliska lasu mieszanego świeżego. Lasy porastają większą część powierzchni gminy. Na terenie objętym analizą znajdują się obszary leśne, które można podzielić na dwie kategorie. Pierwsza kategoria to lasy prywatne o funkcji gospodarczej. W układzie typów siedliskowych występują tu drzewostany z przewagą sosny, brzozy, olchy. Druga kategoria to lasy wchodzące w skład Nadleśnictwa Dojlidy oraz na obszarze 1 i 2 Nadleśnictwa Supraśl, którym częściowo przypisano funkcję ochronną. Na obszarach 1,2,4,11 studium występują lasy o funkcji ochronnej i gospodarczej. Najwięcej terenów leśnych występuje w obszarze 1. Lasy ochronne zostały objęte ochroną w kategorii ochrona miast. W obszarze 4 dwa niewielkie wydzielania mają przypisaną dodatkową kategorię ochrony – ochrona wód. Wśród typów siedliskowych lasów ochronnych najczęściej znajdują się: Bśw i BMśw – typ lasu Św-So. Zbiorowiskiem rzeczywistym jest przeważnie Pinus-Pleuroizum.

Bór mieszany świeży (BMśw) jest dominującym typem siedliskowym tworzącym zarazem największe zwarte powierzchnie. W jego obrębie gatunkiem panującym i współpanującym są

sosna i świerk, zaś gatunkiem domieszkowym I piętra dąb, modrzew, brzoza, lipa, a gatunkiem domieszkowym II piętra grab, gatunkiem podszytowym są leszczyna, jarzębina, wiciokrzew, jałowiec, miejscami kruszyna i grab. Roślinność dna lasu stanowią borówka czarna, poziomka pospolita, malina, kamionka, konwalia majowa, rokit pospolity i inne.

Bór świeży (Bśw) występuje lokalnie i w rozproszeniu na całym obszarze. Gatunkiem panującym w drzewostanie jest sosna, współpanującym świerk, domieszkowym I piętra brzoza, świerk, a podszytowym dąb, grab, kruszyna i leszczyna. Roślinność dna lasu tworzy: borówka czarna, borówka brusznica, rokit pospolity, gajnik lśniący, wrzos i inne.

W studium lasy o kategorii ochronnej pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu. Lasy w kategorii ochrona miast są położone w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, w tym przypadku miasta Białystok. Dla lasów ochronnych w kategorii ochrona miast nie ustanowiono żadnych przepisów szczególnych. Na terenach leśnych obowiązują przepisy szczególne ustawy o lasach. W lasach gospodarczych powinna być prowadzona gospodarka leśna zgodnie z Planem urządzania lasu.

Według informacji zawartych w Banku danych o lasach, w obszarze 1 na terenie leśnym, który w studium pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu, występuje siedlisko przyrodnicze objęte ochroną w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska, 9170 - Grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*. Zbiorowiskiem rzeczywistym jest *Tilio-Carpinetum*. Faza zbiorowiska jest optymalna. Podlega ochronie na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 i Dyrektywy Siedliskowej. Jest to siedlisko priorytetowe. Siedlisko 9170 stanowi przedmiot ochrony położonego poza granicami obszaru 1, projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH 200006.

W sąsiedztwie obszaru 4 na terenie miasta Białystok występuje siedlisko przyrodnicze objęte ochroną w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska, 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*). Zbiorowiskiem rzeczywistym jest *Fraxino-Alnetum*. Obydwa siedliska przyrodnicze zostały wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej.

PODZIAŁ GEOBOTANICZNY, ROŚLINNOŚĆ.

Według podziału geobotanicznego (Matuszkiewicz 2008) teren gminy Wasilków należy do następujących jednostek: Dział: Północny Mazursko-Białoruski (F), Kraina: Północnopodlaska (F.3), Podkraina: Białostocko-Wołkowyska (F.3b), Okręg: Puszczy Knyszyńskiej (F.3b.5).

Na terenie gminy zespoły roślinności naturalnej i zbliżonej do naturalnej występują głównie w lasach i na terenach bagiennych (niezmeliorowanych lub wtórnie zabagnionych łąkach). Zespoły te charakteryzują się wielogatunkowym składem roślinności oraz różnorodnością wynikającą z warunków siedliskowych, a tym samym dużym stopniem bioróżnorodności. Na terenach gruntów ornych szatę roślinną stanowią uprawy. Jest ona mało zróżnicowana gatunkowo i zmienia się w cyklach produkcji rolnej. Bogatsze gatunkowo, a przede wszystkim stanowiące trwałe pokrywy zielone są użytki zielone. Skala i zasięg zmian zachodzących w szacie roślinnej są wynikiem działań podejmowanych przez człowieka. W ramach intensyfikacji produkcji rolnej większość zbiorowisk łąkowych podlega przemianom

podobnego typu jak zbiorowiska agrocenoz, w wyniku czego tworzą się nowe układy fitocenotyczne o charakterze antropogenicznym. Utrzymują się dzięki zagospodarowaniu jako jednokośne użytki zielone. Są one zajęte głównie przez zbiorowiska roślinności o pochodzeniu antropogenicznym lub zbiorowiska półnaturalne, zarastające wtórnie tereny pól, gdzie w składzie gatunkowym mieszają się gatunki roślin rodzimych charakterystycznych dla danego typu siedliska z gatunkami roślin synantropijnych lub ruderalnych. Część działek jest nieużytkowana. Występują tu gatunki łąkowe, m.in.: stokrotka pospolita *Bellis perennis*, mniszek pospolity *Taraxacum vulgare*, koniczyna łąkowa *Trifolium pratense*, rośliny zielne. Terenom zabudowanym towarzyszą różnego typu zbiorowiska kultywowane – roślin ozdobnych, a także roślinność ruderalna.

Opisane gatunki roślin nie podlegają ochronie na podstawie *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U.z 2012 r. poz. 81), jak również nie tworzą siedlisk chronionych na podstawie *Dyrektywy Siedliskowej w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* i *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000*.

Zbiorowiska wodne i nadwodne występują wzdłuż niektórych fragmentów cieków, w obrębie niektórych łąk wilgotnych i rzadko koszonych oraz w obrębie niektórych wód stojących. Najczęściej stanowią naturalne zbiorowiska ziołoroślowe i zaroślowe, a także szuwary.

Zbiorowiska ruderalne występują w obrębie przestrzeni zurbanizowanych, m.in. w okolicach dróg, przydroży i parkingów, wokół domostw i terenów przemysłowych, w okolicach placów, wyrobisk, śmietnisk itd. Zbiorowiska ruderalne należą do roślin synantropijnych. Cechą tych siedlisk jest brak stabilności. Wśród roślin ruderalnych dużą rolę odgrywają nitrofity (m.in. rośliny krzyżowe Cruciferae i psiankowate Solanaceae, pokrzywa, malina, wierzbówka koprzyca i inne).

Obszar objęty prognozowaniem ze względu na swoje położenie charakteryzuje się w dużym stopniu roślinnością naturalną. Są to tereny łąk, pastwisk, nieużytków. Występują niewielkie skupiska drzew i zieleń niska. Zespoły te charakteryzują się wielogatunkowym składem roślinności oraz różnorodnością wynikającą z warunków siedliskowych, a tym samym dużym stopniem bioróżnorodności.

FAUNA

Puszcza Knyszyńska stanowi obszar występowania licznych zwierząt. Na jej terenie stwierdzono m.in. występowanie 154 gatunków ptaków, w tym 139 lęgowych, takich jak bocian czarny, orlik krzykliwy, dzięcioł trójpalczasty. Ponadto w drzewostanach występują typowe gatunki dla tajgi jak: orzechówka, krzyżodziób świerkowy czy gil. Na 139 gatunków lęgowych, 101 to gatunki typowo puszczańskie świadczące o wielkiej naturalności lasów Puszczy. Drzewostany puszczańskie oraz zbiorowiska polno-łąkowe stanowią niezbędną ochronę dla 3 gatunków ginących, 11 gatunków silnie zagrożonych wyginięciem oraz 23 gatunków, których byt jest zagrożony w ciągu dłuższego czasu. Występuje tutaj większość z występujących w Polsce gatunków zwierząt łownych. Najważniejszym jest jelen. Łoś występuje na terenie Puszczy od dziesięcioleci, zasiedlając jej obszar dość równomiernie. Sarna występuje dość często. Dzik jest gatunkiem bardzo popularnym zasiedlającym wszystkie typy biotopów. W dolinach rzecznych odnotowuje się dość liczne występowanie bobrów. Brak jest dokładnych danych dotyczących fauny zasiedlającej obszar opracowania. Z

obserwacji terenowych wynika, że obszar objęty opracowaniem jest siedliskiem fauny typowej dla obszarów terenów otwartych rolniczo – osadniczych. Fauna ssaków jest uboga i nielicznie reprezentowana ze względu na antropopresję. Poza pospolicie występującymi gryzoniami można spotkać: zającą, kunę domową, jeża, a wzdłuż rzeki zwierzęta żyjące w środowisku wodnym.

GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA.

Na terenie objętym studium występują klasoużytki: RV, RVb, RVI, użytki zielone ŁIV, ŁV, ŁIV, Ps IV, Ps V, Lz, nieużytki, grunty budowlane i lasy Ls IV, Ls V, Ls VI.

Według mapy glebowo- rolniczej (źródło danych GIS podlasia) na omawianym terenie występują grupy kompleksów przydatności rolniczej gleb rolnych: 4,5,6,7,8,9, użytki zielone 2z, 3z oraz gleby rolniczo nieprzydatne, tereny zabudowane, tereny niesklasyfikowane, cieki wodne, rowy.

Kompleksy użytków zielonych średnich (2z) zajmują łąki i pastwiska. Kompleks 2z budują zazwyczaj gleby klas bonitacyjnych IV, wykształcone na glebach mineralnych, mułowotorfowych, torfowych oraz murszowych. Są to użytki o okresowym nadmiarze lub niedoborze wody. Łąki są zazwyczaj dwukośne.

Kompleksy użytków zielonych słabych i bardzo słabych (3z) zajmują łąki i pastwiska. Kompleks budują głównie gleby klas V i VI, wykształcone na glebach mineralnych zbyt suchych lub zbyt wilgotnych, na glebach mułowo-torfowych i torfowych przesuszanych lub podtapianych. Łąki są zazwyczaj jednokośne, turzycowe i trawiaste.

Kompleksy gruntów ornych żytnich bardzo dobrych/pszenno-żytnich (4) budują zazwyczaj gleby klas bonitacyjnych IIIa, IIIb, IVa, wykształcone przeważnie z piasków gliniastych mocnych i lekkich zalegających na utworach zwięźlejszych. Są to gleby strukturalne z dobrze wykształconym poziomem próchnicznym i właściwymi stosunkami wodnymi. Obszary kompleksu żytniego bardzo dobrego są odpowiednie dla produkcji rolniczej wszystkich kierunków upraw i warzywnictwa, w mniejszym stopniu sadownictwa.

Kompleksy gruntów ornych żytnich dobrych (5) budują zazwyczaj gleby klas bonitacyjnych IVa i IVb, wykształcone przeważnie z piasków gliniastych lekkich zalegających na zwięźlejszym podłożu oraz z piasków gliniastych. Są to gleby wrażliwe na suszę, głęboko wylugowane i zakwaszone. Gleby te uważane są za typowo żytnio-ziemniaczane, na których uprawiać można bez przeszkód między innymi: żyto, ziemniaki, owies, rzepak ozimy, tytonie lekkie, grykę, proso, wykę oraz łubin. Można na nich uprawiać również inne rośliny, chociażby jęczmień i mniej wymagające odmiany pszenicy, jednak działalność rolnicza tego typu wymaga wyższego stopnia kultury uprawy.

Kompleksy gruntów ornych żytnich słabych (6) budują zazwyczaj gleby klas IVb i V, wykształcone z piasków słabogliniastych głębokich lub z piasków gliniastych lekkich podścielonych płytko piaskiem luźnym lub żwirem. Są to gleby nadmiernie przepuszczalne, okresowo lub trwale zbyt suche. Są ubogie w składniki pokarmowe, a niedobór wody jest czynnikiem ograniczającym stosowanie nawozów. Niewykorzystane przez rośliny składniki są wymywane bardzo szybko. Uprawia się żyto, owies, ziemniaki, seradela i łubin, przy czym ich polny zależą w bardzo dużym stopniu od ilości i rozkładu opadów.

Kompleksy gruntów ornych żytnich bardzo słabych/żytnio-łubinowych (7) budują zazwyczaj gleby klas bonitacyjnych V i VI, wykształcone z piasków luźnych i piasków słabogliniastych przechodzących w piasek luźny lub żwir. Są to gleby ubogie w składniki pokarmowe, trwale

zbyt suche, stąd nawożenie daje nieznaczny wzrost plonów. Uprawia się prawie wyłącznie żyto i łubin.

Kompleksy gruntów ornych zbożowo-pastewnych mocnych (8) budują zazwyczaj gleby klas bonitacyjnych IIIa, IIIb, IVa, IVb, V. Są to gleby zwarte i ciężkie, okresowo nadmiernie wilgotne. Są zasobne w składniki pokarmowe, więc potencjalnie żyzne. Nadmierne okresowe uwilgotnienie utrudnia prawidłową agrotechnikę i ogranicza dobór roślin. Lepsze plony uzyskuje się w latach suchych. Po uregulowaniu stosunków wodnych mogą przejść do kompleksu 2.

Kompleksy gruntów ornych zbożowo-pastewnych słabych (9) budują zazwyczaj gleby klas bonitacyjnych IVa, IVb, V, VI, wykształcone z piasków. Są to gleby nadmiernie uwilgotnione, przeważnie wiosną, co powoduje wymakanie żyta oraz opóźnia termin sadzenia ziemniaków. Regulacja stosunków wodnych na obszarach występowania tego kompleksu jest bardzo trudna, ponieważ odwodnienie nie zawsze podnosi wartość użytkową gleby. Poza ziemniakami i żytem uprawiać można owies, buraki pastewne, marchew pastewną, rzepak ozimy, kapustę pastewną, komonicę i kupkówkę. Uprawa jest jednak trudna, a polony zależne od ilości i rozkładu opadów w sezonie wegetacyjnym.

Na terenie objętym studium nie występują kompleksy gruntów należących do chronionych klas bonitacyjnych, tzn. klas I-III.

WARUNKI GRUNTOWE.

Według mapy glacitektonicznej Polski (Ber, 2006) na omawianym terenie nie występują zaburzenia glacitektoniczne. Nie występują czynne osuwiska, nie ma też obszarów zagrożonych ruchami masowymi (Grabowski red., 2007). Na obszarze leżącym w granicach opracowania nie ma udokumentowanych złóż kopalin.

KORYTARZE EKOLOGICZNE.

Na terenie gminy i miasta Wasilków zostały wyznaczone korytarze ekologiczne, które powierzchniowo pokrywają prawie całą gminę włącznie z dużą częścią miasta. Tereny objęte zmianą studium położone są w korytarzu GKPN-3 Puszcza Knyszyńska (obszary 9,11) oraz GKPN-3A Bagna Biebrzańskie-Puszcza Knyszyńska (częściowo obszary 5,6, 8).

OTULINA PARKU KRAJOBRAZOWEGO PUSZCZY KNYSZYŃSKIEJ.

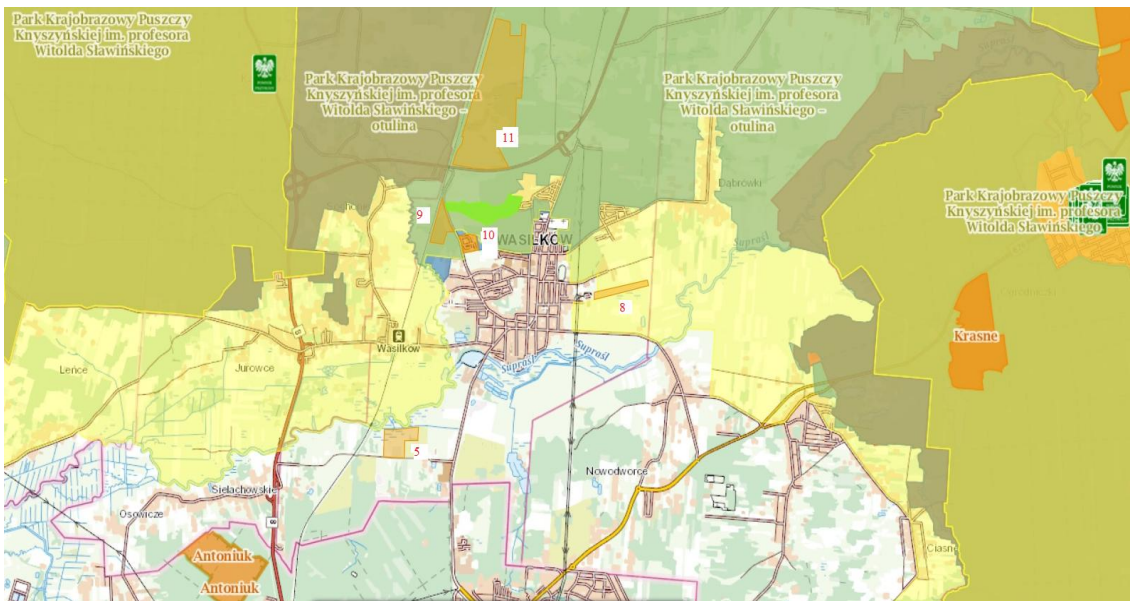
Obszary 8,9,11 położone są w otulinie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego, dla którego został uchwalony Plan ochrony parku zawierający cele ochrony obszaru chronionego oraz inne cele, wynikające z potrzeb społecznych.

OBSZARY NATURA 2000.

Na obszarach Natura 2000, w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) Puszcza Knyszyńska (PLB 200003) znajdują się obszary planistyczne 9 i 11. W Projektowanym Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk (SOO) Ostoja Knyszyńska nie występuje żaden obszar objęty zmianą studium.

Poniżej przedstawiono mapę, na której przedstawiono granice obszarów planistycznych wraz z numerami, położonymi na terenach chronionych bądź w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Odstąpiono od wskazywania ilustracyjnego pozostałych obszarów planistycznych, ze względu na ich położenie w większej odległości od obszarów objętych ochroną prawną.

Mapa Nr 4. Położenie obszarów planistycznych na tle obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska, otuliny PKPK i Użytku ekologicznego Żurawka.

źródło: gdos.gov.pl

Na podstawie SDF rozmieszczenia przedmiotów ochrony wraz z lokalizacją działań ochronnych w obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska stwierdzono występowanie stanowiska gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony. Według ekspertyzy przyrodniczej sporządzonej na potrzeby Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska, ustalonej na podstawie danych ujętych w SDF, które zweryfikowano o wyniki inwentaryzacji ornitologicznej z 2011 r., przedmiotem ochrony obszaru są gatunki ptaków lęgowych i migrujących. Na obszarze 11 zostały zinwentaryzowane (Załącznik nr 3 do Planu Zadań Ochronnych Obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska mapa rozmieszczenia przedmiotów ochrony) stanowiska następujących gatunków ptaków, w tym zamieszczonych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG na obszarze Natura 2000 PLB200003 „Puszcza Knyszyńska: Trzmielojad, Lerka, Jarzębatka, Kszyk.

A072 Pernis apivorus Trzmielojad

Status ochronny: Dyrektywa Ptasia: Art. 4.1, Załącznik I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, Konwencja Berneńska - Załącznik II, Konwencja Bońska - Załącznik II, Ochrona gatunkowa w Polsce: gatunek objęty ochroną ścisłą, Status zagrożenia w Europie: S gatunek niezagrożony, którego status ochronny jest prawdopodobnie odpowiedni BirdLife International: SPEC 4. W Polsce nieliczny ptak lęgowy i przelotny. Przelot: IV-V, odlot: VIII-IX.

A246 Lerka *Lullula arborea*

Status ochronny: Dyrektywa Ptasia: Art. 4.1, Załącznik I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, Konwencja Berneńska - Załącznik III, Ochrona gatunkowa w Polsce: gatunek objęty ochroną ścisłą. Status zagrożenia w Europie: V narażony na wyginięcie. Status według BirdLife International: SPEC 2. W Polsce nieliczny lub średnio liczny ptak lęgowy niżej, wyjątkowo zimujący.

A307 Jarzębatka *Sylvia nisoria*

Status ochronny: Dyrektywa Ptasia: Art. 4.1, Załącznik I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, Konwencja Berneńska - Załącznik III, Konwencja Bońska - Załącznik II. Ochrona gatunkowa w Polsce: gatunek objęty ochroną ścisłą. Status zagrożenia w Europie: (S) - gatunek niezagrożony w Europie. Status według BirdLife International: SPEC 4. W Polsce nieliczny lub średnio liczny ptak lęgowy, przelotny.

A153 Gallinago gallinago Kszyk

Status ochronny: Dyrektywa Ptasia: Art. 4.2, Załącznik II, Konwencja Berneńska - Załącznik III, Konwencja Bońska - Załącznik II, Ochrona gatunkowa w Polsce: gatunek objęty ochroną ścisłą i wymagający ochrony czynnej, Status zagrożenia w Europie: (S) - gatunek nie zagrożony, Status według BirdLife International: SPEC -. W Polsce populacja stabilna. Nieliczny, lokalnie średnio liczny gatunek lęgowy. Regularnie i dość licznie przelotny w całym kraju. Zimuje sporadycznie.

W sąsiedztwie terenów 9,10,11 zostały zinwentaryzowane stanowiska następujących gatunków ptaków: Lerka, Derkacz, Strumieniówka, Siweczka rzeczna.

A122 Derkacz *Crex crex*

Status ochronny: Dyrektywa Ptasia: Art. 4.1, Załącznik I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, Konwencja Berneńska - Załącznik II, Konwencja Bońska - Załącznik II, Ochrona gatunkowa w Polsce: gatunek objęty ochroną ścisłą i wymagający ochrony czynnej, Status zagrożenia w Europie: kategoria V - gatunek narażony na wyginięcie, Status według BirdLife International: SPEC 1. W Polsce średnio liczny ptak lęgowy i przelotny.

A291 *Locustella fluviatilis* Strumieniówka

Status ochronny: Dyrektywa Ptasia: Art. 4.2, Konwencja Berneńska - Załącznik II, Konwencja Bońska - Załącznik II, Ochrona gatunkowa w Polsce: gatunek objęty ochroną ścisłą, Status zagrożenia w Europie:(S) niezagrożony. Status według BirdLife International: SPEC 4. W Polsce populacja stabilna, ptak lęgowy, nieliczny, lokalnie średnio liczny na niżu.

A136 *Charadrius dubius* Siweczka rzeczna

Dyrektywa Ptasia: Art. 4.2, Konwencja Berneńska - Załącznik II, Konwencja Bońska - Załącznik II, Ochrona gatunkowa w Polsce: gatunek objęty ochroną ścisłą, Status zagrożenia w Europie: (S) gatunek niezagrożony. w Polsce stabilny, nieliczny gatunek lęgowy, nielicznie przelotny w całym kraju.

Ustanowiony plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 stanowi akt prawa miejscowego. W planie zadań ochronnych nie wskazano potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003.

Wyżej wymienione gatunki ptaków są rozpowszechnione na terenie całej Polski o stosunkowo stabilnej populacji, które nie wymagają podejmowania ukierunkowanych zabiegów ochronnych na obszarze OSO Puszcza Knyszyńska. Są to gatunki związane głównie z terenami otwartymi i leśnymi. Cel działań ochronnych: nie przewiduje się działań ochronnych wykraczających poza skuteczną obecnie ochronę wynikającą z ochrony prawnej gatunku. Na etapie planistycznym jakim jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie przewiduje się negatywnego wpływu planowanych kierunków zagospodarowania na populację i miejsca gniazdowania gatunków. Stanowiska chronione zostały odnotowane jedynie na obszarze nr 11, który został przeznaczony na usługi i wytwórczość, głównie na podstawie wniosków złożonych przez Polskie koleje, ze względu na położenie terenów bezpośrednio przy linii kolejowej. Jest to stosunkowa rozległa polana położona pomiędzy linią kolejową relacji Białystok – Kuźnica,

wzdłuż ruchliwej drogi nr 19, w bezpośrednim sąsiedztwie terenu górniczego. Na wskazanym terenie nie przewiduje się ani zalesień ani wycinki drzew. Sposób zagospodarowania terenu będzie dostosowany do obowiązujących przepisów prawnych na późniejszych etapach planistycznych.

WARUNKI KLIMATYCZNE.

Gmina Wasilków położona jest w północno-wschodniej części Polski, gdzie występuje klimat przejściowy, charakterystyczny dla całego Niżu Polskiego. Klimat regionu należy do najostrzejszych na terenie Polski. Odznacza się krótkim okresem wegetacyjnym, długim okresem zalegania pokrywy śnieżnej, występowaniem późnowiosennych i wczesnowiosennych przymrozków, maksimum opadów przypadającym na okres letni oraz dominacją wiatrów z sektora zachodniego. Wyróżniające się przestrzennie zróżnicowanie parametrów meteorologicznych w skali kraju i regionu skutkuje wyróżnieniem obszaru w szeregu regionalizacji klimatycznych. Zgodnie z podziałem Polski na dzielnice i regiony rolniczo-klimatyczne według Gumińskiego [1948], opisywany obszar znajduje się w dzielnicy IX - Wschodniej. S. Pióro [1973] zalicza omawiany obszar do krainy Wysoczyzn Północnopodlaskich i obszarów Wysoczyzny Białostockiej oraz Wzgórz Sokólskich. Według podziału Polski na regiony klimatyczne na podstawie średniej rocznej frekwencji dni z różnymi typami pogody A. Wosia [1999] obszar ten leży w całości w regionie XII - Mazursko-Podlaskim. W podziale klimatycznym województwa podlaskiego Górnjak [2000] umieścił opisywany teren w regionie Podlaskim, subregionie Białostockim, w którym wyróżniono w randze części subregionu obszar Supraski dla podkreślenia znaczenia lasu w kształtowaniu klimatu w rozległej strefie otoczenia lasu.

Średnia roczna temperatura wynosi ok. 7°C. Czas trwania zimy wynosi od 105 do 112 dni, a lata od 80 do 90 dni. Liczba dni ze śniegiem wynosi od 85 do 100. Średni roczny opad wynosi 500-550 mm, z tego 60% opadów przypada na okres od kwietnia do września. Znaczna część opadów atmosferycznych spada w postaci śniegu. Dane klimatyczne: średnia temperatura roczna 6 – 7°C, średnia temperatura okresu V-VII – 16,5 ÷ 19°C, suma opadów atmosferycznych w roku – 450 ÷ 750 mm, suma opadów atmosferycznych w okresie V-VII – 63%, długość okresu wegetacyjnego – 190 dni, liczba dni z pokrywą śniegu – 130 dni. Dominują wiatry sektora zachodniego (źródło Stachy).

Lokalne warunki klimatyczne uzależnione są od różnych czynników, m.in.: rzeźby terenu, występowania lasów i innych zbiorowisk roślinnych, wód powierzchniowych, podmokłych zagłębień terenowych itp. Podstawowym czynnikiem kształtującym klimat wnętrza lasu jest stopień zwarcia koron, które w znacznej mierze pochłaniają energię słoneczną oraz rodzaj podłoża, na którym rośnie las. Zwarta szata roślinna w dzień hamuje dopływ energii słonecznej do powierzchni gruntu, a w nocy wypromieniowanie ciepła. Roślinność stanowi źródło pary wodnej, która w wyniku procesu ewapotranspiracji przechodzi do powietrza atmosferycznego. Swoisty klimat miejscowy wytwarzają kompleksy leśne. Las cechuje większa, niż tereny przyległe, wilgotność powietrza, a także hamuje swobodny przepływ powietrza [WOŚ 1999].

Większość obszaru gminy odznacza się dobrym przewietrzaniem i znacznym nasłonecznieniem. Mniejszym nasłonecznieniem charakteryzują się tereny lasów, zboczy wysoczyznowych o ekspozycji północnej i zagłębienia terenowe. Część terenów gminy to obszary łąk i pastwisk występujących zwłaszcza w obrębie dolin rzecznych. Występuje tu większa niż na terenach zurbanizowanych, leśnych, czy ornych wilgotność powietrza.

POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku dokonuje oceny stanu jakości powietrza atmosferycznego, na podstawie pomiarów prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Do głównych zanieczyszczeń powietrza w rejonie zalicza się:

- rozproszone źródła emisji z sektora komunalno-bytowego,
- zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem pojazdów,
- miejskie przedsiębiorstwa energetyki ciepłej i zakłady przemysłowe.

Prowadzone przez WIOŚ kontrole w wybranych przedsiębiorstwach nie wykazują istotnych nieprawidłowości. Substancjami zanieczyszczającymi, mającymi największy udział w emisji zanieczyszczeń, pochodzącymi głównie z procesów spalania energetycznego są: tlenki azotu (NO-NO₂), dwutlenek siarki (SO₂), tlenek węgla (CO) i pyły. Od środków transportu największy udział w emisji zanieczyszczeń mają: tlenek węgla (CO), tlenki azotu (NO-NO₂) i benzen (C₆H₆). Stężenia średnie roczne B(a)P pochodzące z łącznej emisji wszystkich typów (napływowej, punktowej, z ogrzewania indywidualnego oraz z komunikacji) na terenie strefy podlaskiej wynoszą od 0,2 do 3,3 ng/m³.

Na podstawie analizy pomiarów poszczególnych zanieczyszczeń można stwierdzić, że czystość powietrza na omawianym terenie została określona jako dobra, zarówno pod względem kryterium ochrony roślin jak i ochrony zdrowia mieszkańców. Stwierdzono przekroczenia norm benzo(a)pirenu, dotyczą one całego województwa ze względu na przekroczenie normy ozonu. Obszary przekroczeń mają charakter globalny (obejmują cały obszar Polski).

STAN AKUSTYCZNY.

Do głównych źródeł hałasu wpływających na zwiększenie uciążliwości akustycznej dla środowiska zewnętrznego należą: ruch drogowy, ruch kolejowy oraz zakłady przemysłowe. Na terenie województwa podlaskiego najistotniejsze źródła hałasu to transport drogowy (hałas komunikacyjny) oraz w niewielkim stopniu zakłady przemysłowe (hałas przemysłowy). W roku 2013 Inspektorat przeprowadził pomiary hałasu komunikacyjnego w Wasilkowie. Przeprowadzone pomiary posłużyły do określenia wartości wskaźników LAeq,D oraz LAeq,N (wskaźniki hałasu mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby) oraz wyliczenia na ich podstawie wskaźników LDWN i LN mających zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem. W trakcie pomiarów hałasu dodatkowo rejestrowano natężenie ruchu pojazdów oraz warunki meteorologiczne. Z wykonanych pomiarów (ul. Grodzieńska) wynika, iż w Wasilkowie występują przekroczenia norm dopuszczalnych hałasu. Poziomy długookresowe, służące do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem zostały przekroczone odpowiednio o: 5,9 dB – dla pory dnia oraz o 7,7 dB poziom nocny. Największy udział w ruchu pojazdów miały pojazdy lekkie.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE.

Źródłem pól elektromagnetycznych są przeważnie urządzenia i linie energetyczne. WIOŚ w Białymstoku przeprowadził pomiary pola elektromagnetycznego na terenie miasta Wasilków. Nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów.

GOSPODARKA ODPADAMI.

Gmina Wasilków objęta jest regionalnym systemem gospodarki odpadami województwa podlaskiego funkcjonującym w oparciu o regiony gospodarki odpadami komunalnymi, a także regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach. Szczegółowe zadania z zakresu wykonywania gospodarki odpadami w granicach gminy określa aktualnie obowiązujący Regulamin utrzymania czystości i porządku.

ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE.

Na terenie objętym opracowaniem nie występują stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków, nie występują zabytki wpisane do rejestru zabytków.

KRAJOBRAZ.

Obszar objęty zmianą studium położony jest w większości na terenie miasta Wasilków. Przedmiotowy teren jest przekształcony antropogenicznie, poprzecinany drogami, linią kolejową, liniami energetycznymi, przez co nie wyróżnia się w krajobrazie miejskim. Jedynie obszar 11 zachował w większości krajobraz rolniczy.

BRAK REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM.

W przypadku braku realizacji ustaleń studium stan środowiska przyrodniczego nie ulegnie przekształceniom. Zainwestowanie omawianego terenu inne niż proponowane będzie zaburzeniem przyjętych kierunków zagospodarowania w gminie Wasilków. Skutki braku realizacji studium będą miały jednak znaczenie społeczne i ekonomiczne. Studium umożliwi racjonalne wykorzystanie terenu na potrzeby społeczne.

2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem został opisany w rozdziale 1 prognozy. Na obszarze objętym studium nie przewiduje się znaczącego oddziaływania mogącego wpływać degradująco na stan środowiska przyrodniczego bądź zdrowie ludzi. Większość terenu opracowania będzie użytkowana na dotychczasowych zasadach, lub analogicznie do bezpośredniego sąsiedztwa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

W tym rozdziale skupiono się na terenach, na których obowiązują szczególne przepisy prawa. Należy przy tym zaznaczyć, że studium uwarunkowań wyznacza tylko kierunek sposobu zagospodarowania. Doszczegółowienie parametrów zabudowy i powierzchni przeznaczonych do zabudowy następuje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zgodnie z przepisami szczególnymi. Oceniając stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem przyjęto jako wytyczne, obowiązujące przepisy prawa i położenie danego obszaru. Dokonano podziału na poszczególne grupy.

1) Tereny położone w granicach otuliny Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej w obszarze osadniczo-rolno-leśnym 02 (obszary 8,9,11), dla którego został ustanowiony Plan Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Stawińskiego, zawierający cele ochrony obszaru chronionego oraz inne cele, wynikające z potrzeb społecznych. Na tych obszarach obowiązują przepisy szczególne wynikające z zapisów w/w Planu ochrony.

2) Tereny położone na obszarach Natura 2000: w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) Puszcza Knyszyńska (PLB 200003) (obszary 9,11). Na tych terenach obowiązują Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003. W Projektowanym Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk (SOO) Ostoja Knyszyńska (PLH 200006) nie występują obszary objęte zmianą studium.

3) Tereny położone w strefie ochrony pośredniej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych (obszary: 5,6,7,8 oraz częściowo 4 i 9). Na tych terenach obowiązują przepisy zawarte w Rozporządzeniu Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w

Warszawie „w sprawie ustanowienia strefy ochronnej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie.

4) Tereny położone na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią (obszary 5,6, 8) zgodnie z mapą zagrożenia powodziowego obowiązują tu zapisy ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*.

5) Tereny położone na terenie GZWP nr 218 (obszary oznaczone 5,6,8). Są to tereny położone na obszarze udokumentowanego zbiornika wód podziemnych. Nie mają tu zastosowania przepisy odrębne.

6) Tereny położone w korytarzu ekologicznym (obszary 9,11 oraz fragmenty obszarów 5,6,8). Nie mają tu zastosowania przepisy odrębne.

7) Ochrona wód i dolin rzecznych. Cele ochrony wód dotyczą wszystkich obszarów planistycznych - osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych, jednolitych części wód podziemnych oraz obszarów chronionych, a także poprawa jakości wód oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych.

8) tereny leśne (obszary 1,2,4,11). Występują tu lasy podlegające ochronie, będące w zarządzaniu Nadleśnictw Dojlidy i Nadleśnictwa Supraśl oraz lasy prywatne gospodarcze. Na tych terenach obowiązują przepisy ustawy o lasach. W obszarze 1 na terenie leśnym, który w studium pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu, występuje siedlisko przyrodnicze objęte ochroną w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska, 9170 - Grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*. Podlega ono ochronie na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 i Dyrektywy Siedliskowej. Jest to siedlisko priorytetowe. Siedlisko 9170 stanowi przedmiot ochrony położonego poza granicami przedmiotowego terenu, projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH 200006.

9) tereny położone w sąsiedztwie linii kolejowej relacji Białystok-Kuźnica (obszary 9,11).

W odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzenia VI zmiany Studium PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. zwracają uwagę o konieczności przyjęcia w studium przeznaczenia terenów zlokalizowanych w sąsiedztwie linii kolejowej nr 6 pod budowę obiektów radiokomunikacyjnych wraz z infrastrukturą techniczną, realizowaną w ramach projektu „NPW ERTMS” oraz planowanych inwestycji w latach 2021-2027. W ramach nowej perspektywy UE planowane są:

- dobudowa drugiego toru na linii krajowej nr 6 na odcinku pomiędzy Białymstokiem, a Kuźnicą,
- budowa skrzyżowań bezkolizyjnych linii kolejowej z drogami kołowymi,
- dobudowa toru do nowo projektowanej „Północnej obwodnicy Białegostoku,
- wydłużenie torów stacyjnych,
- rozbudowa stacji Czarny Blok.

Sposób zagospodarowania na terenie gminy Wasilków współzależny jest od obszarów objętych ochroną oraz terenów zalewowych, dróg krajowych, linii kolejowej, infrastruktury technicznej. Głównym wyznacznikiem strefy zabudowy jest rzeka Czarna i Supraśl, które w strukturach przyrodniczych stanowią ważny element podstawowego układu hydrograficznego, a jednocześnie fragment powiązanych ciągów przyrodniczych.

Biorąc pod uwagę zapisy studium oraz przyjęte kierunki zagospodarowania można stwierdzić, iż realizacja nie wpłynie znacząco negatywnie na zdrowie i życie ludzi oraz

środowisko przyrodnicze. Nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań, w tym oddziaływań skumulowanych (rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska) wynikających z realizacji zapisów studium.

3. Istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Do najistotniejszych problemów ochrony środowiska, szczególnie dotyczących obszarów objętych ochroną, w tym obszarów Natura 2000 i korytarzy ekologicznych, należy utrzymanie spójności sieci powiązań przyrodniczych, przy jednoczesnym założeniu rozwoju społeczno-gospodarczego i realizacji potrzeb w Wasilkowie.

W myśl ustawy o ochronie przyrody ochrona gatunkowa roślin ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących gatunków roślin oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Szczegółowe wytyczne dotyczące ochrony gatunkowej roślin określa rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej roślin. Na obszarze planistycznym nr 1, na terenie leśnym występuje zbiorowisko 9170 objęte ochroną. Na pozostałych obszarach planistycznych nie odnotowano (z dostępnych danych literaturowych) gatunków roślin chronionych i ich siedlisk. Wynika to między innymi z położenia terenu w obszarze miejskim i antropopresji.

W myśl ustawy o ochronie przyrody ochrona gatunkowa zwierząt ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Wykaz zwierząt objętych ochroną oraz szczegółowe wytyczne dotyczące postępowania z nimi określa rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Rozporządzenie różnicuje zakazy do poszczególnych grup gatunków. W stosunku do dziko występujących zwierząt wprowadzono zakazy umyślnego płoszenia lub niepokojenia, umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach lęgowych, noclegu, żerowania ptaków migrujących. Na obszarze planistycznym nr 11 występują gatunki ptaków objęte ochroną. Na pozostałych obszarach planistycznych nie odnotowano (z dostępnych danych literaturowych) gatunków zwierząt chronionych i ich siedlisk. Wynika to między innymi z położenia terenu w obszarze miejskim i antropopresji.

Obszar gminy Wasilków położony jest w większości na terenie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej oraz jego otuliny i podlega ochronie z mocy ustawy o ochronie przyrody, a także wyznaczonego Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 (OSO) „Puszcza Knyszyńska” (kod obszaru: PLB 200003) oraz Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk (SOO) „Ostoja Knyszyńska” (PLH 200006). Przy sporządzaniu studium wzięto pod uwagę:

1). Cele ekologiczne na terenie objętym analizą:

- ochrona funkcjonowania i zachowania ciągłości przestrzennej systemu środowiska przyrodniczego,
 - racjonalne wykorzystanie terenu,
 - zapewnienie normatywnych warunków sanitarnych ludności w zakresie: jakości powietrza atmosferycznego, poziomu hałasu i wibracji, elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego oraz wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej.
- 2). Cele rozwoju infrastruktury technicznej:
- ochrona wody, powietrza i gleby oraz środowiska przed zanieczyszczeniem, w tym ściekami sanitarnymi, wodami opadowymi, odpadami,
 - sprawne i niezawodne funkcjonowanie systemów infrastruktury technicznej,
- 3). Ochrona terenów objętych przepisami szczególnymi.

Na terenie objętym studium istotne zagadnienia poddano analizie i wysunięto wnioski z punktu widzenia istniejących problemów ochrony środowiska i realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W studium wyznaczono 11 obszarów planistycznych. Ze względu na rozproszenie poszczególnych terenów odstąpiono od podawania odległości przy poszczególnych obszarach. Wskazano obszary chronione położone w promieniu ok. 20 km od centrum miasta Wasilków. Sąsiedztwo terenu objętego studium, ze względu na położenie obszarów podlegających ochronie przedstawiono poniżej:

- 1) Narwiański Park Narodowy – ok. 20 km,
- 2) Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej – obszar nr 11 – 1,2 km, obszar nr 10 – 2,02 km, obszar nr 9 – 1,6 km,
 Otulina PKPK – obszar nr 8,9,11 w otulinie, (obszar nr 10 i 5 w bezpośrednim sąsiedztwie – 0,2 km),
- 3) Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Narwi – ok. 16 km,
- 4) Rezerwaty (najbliższe):
 - a) Antoniuk – od obszaru nr 4 – ok. 1,8 km,
 - b) Jałówka – 7,0 km,
 - c) Krasne – 5,5 km,
 - d) Las Celiczański - 9,0 km,
 - e) Krzemianka - 8,6
- 5) użytek ekologiczny Żurawka – obszar nr 9 – 19 m, obszar nr 10 – 423 m, obszar nr 11 – 0,36 km,
- 6) pomnik przyrody (pojedyncze drzewo na terenie ujęcia wody w Wasilkowie) – 6,5 km,
- 7) Natura 2000 obszary specjalnej ochrony (ptasie):
 - Puszcza Knyszyńska – PLB200003 – obszary planistyczne nr 9 i 11 w obszarze,
 - Bagienna Dolina Narwi PLB 200001 – 13,9 km,
 - Dolina Górnej Narwi PLB 200007 - 29 km;
- 6) Natura 2000 specjalne obszary ochrony (siedliskowe):
 - Ostoja Knyszyńska PLH 200006 – obszar nr 11 – 0,08 km, obszar nr 10 – 46 m.

Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na wyżej wymienione tereny w wyniku realizacji studium ze względu na odległość od większości form ochrony przyrody i ogólne kierunki zagospodarowania terenu objętego studium. Doszczegółowienie informacji przedstawiono w kolejnych rozdziałach.

W projekcie VI zmiany studium istotne są zagadnienia związane z niżej wymienionymi terenami ze względu na obowiązujące przepisy szczególnie.

Tereny (obszary planistyczne 8,9,11) położone w obszarze otuliny Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Prof. Witolda Sławińskiego, w obszarze osadniczo-rolno-leśnym oznaczonym symbolem O₂. Na tych terenach obowiązują poniższe ustalenia.

Punkt 7.3. Planu Ochrony Parku -Zasady gospodarki w strefie ochronnej (otulinie).

W strefie ochronnej PKPK dopuszcza się rozwój osadnictwa, rolnictwa, gospodarki leśnej i turystycznej pod warunkiem, że nie będzie ona zagrażała zachowaniu wartości przyrodniczych Parku.

1) W obrębie strefy ochronnej (otuliny) wydziela się trzy podstawowe obszary, odmienne z uwagi na ochronę Parku, dla których określa się następujące zasady zagospodarowania:

b) Obszar osadniczo-rolno-leśny oznaczony na mapie symbolem O₂ obejmujący południowo-zachodnią część otuliny, w którym obowiązują:

*ochrona terenów atrakcyjnych dla wypoczynku codziennego i świątecznego mieszkańców Białegostoku oraz jego obszaru funkcjonalnego przed zabudową mieszkaniową i usługowo-produkcyjną,

*ograniczanie negatywnego oddziaływania na wartości Parku, wynikającego z intensyfikacji użytkowania i zagospodarowania przedmiotowego obszaru,

*wprowadzenie zasad zmniejszania intensywności zagospodarowania w miarę zbliżania się do granic Parku,

*utrzymanie wartościowych gruntów rolnych jako rolniczej przestrzeni produkcyjnej o preferencjach ekologicznego rozwoju rolnictwa i ogrodnictwa,

*zachowanie istniejących terenów leśnych,

*zakaz wprowadzania zabudowy w odległości mniejszej niż 100 m od granicy lasów PKPK,

*ochrona wartości kulturowych i krajobrazowych - widokowych.

2) W zakresie działalności produkcyjnej, w tym eksploatacji kruszywa, ustala się:

a) zakaz lokalizacji nowych obiektów produkcyjnych (przemysłowych i rolniczych) oraz zakaz prowadzenia działalności mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko Parku,

b) wymóg wykonywania ocen oddziaływania na środowisko dla lokalizowanych obiektów prowadzących działalność mogącą zagrażać lub stwarzać uciążliwości dla środowiska Parku, w przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu działalności obiektów istniejących na środowisko Parku należy zobowiązać właścicieli obiektów do wyeliminowania tych zagrożeń i uciążliwości.

Mając na uwadze ograniczenia, które zostały ustanowione dla otuliny Parku w obszarze O₂ oraz przewidywane w studium kierunki zagospodarowania terenu przyjęte zgodnie z wnioskiem Polskich Koleji stwierdza się, że zapisy studium nie stoją w sprzeczności z ustaleniami Planu Ochrony PKPK. W zakresie działalności produkcyjnej zasada jest spełniona. Nie wprowadza się nowych obiektów produkcyjnych, nie przeznaczają się terenów pod eksploatację kruszywa naturalnego. Projekt studium pozostawia tereny leśne w dotychczasowym użytkowaniu. Ze względu na odległość od granic Parku i planowany sposób zagospodarowania terenu, można wysunąć tezę, że realizacja studium nie będzie zagrażała zachowaniu wartości przyrodniczych Parku.

Tereny (obszary planistyczne 9,11) położone na obszarach Natura 2000: w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) Puszcza Knyszyńska (PLB 200003).

Teren położony jest na gruntach miasta Wasilków, w wyznaczonym Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 (OSO) „Puszcza Knyszyńska” (kod obszaru PLB 200003). Na tych terenach obowiązuje Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003. Projekt studium nie narusza ustaleń Planu zadań ochronnych. Obszar objęty studium sąsiaduje z obszarami zurbanizowanymi wyposażonymi w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody działania podejmowane na obszarze Natura 2000 lub w jego sąsiedztwie nie mogą wpływać negatywnie na gatunki lub siedliska, dla których ochrony został wyznaczony obszar. W dalszej części ustawa wskazuje, że zabrania się (z zastrzeżeniem art. 34) podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki dla których został wyznaczony obszar Natura 2000 lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Na wyznaczonym Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 (OSO) „Puszcza Knyszyńska” (kod obszaru: PLB 200003) w obszarze planistycznym nr 11 stwierdzono występowanie gatunków ptaków chronionych (opisanych w rozdziałach wcześniejszych). Według „Planu zadań ochronnych Natura 2000”- załącznik „Lokalizacja działań ochronnych dla gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska”, obszary będące przedmiotem prognozy nie są objęte działaniami ochronnymi dla gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska.

Ze względu na położenie oraz planowany sposób zainwestowania terenów objętych studium, realizacja dokumentu nie będzie miała negatywnego wpływu na tereny sąsiadujące oraz cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Na omawianym terenie przeznaczonym do przekształceń nie stwierdzono występowania cennych siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i nie odnotowano żadnego stanowiska z 7-miu gatunków roślin naczyniowych wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady. Jedynym wyjątkiem jest siedlisko w systemie ochrony Natura 2000 – kod siedliska 9170, zlokalizowane na terenie leśnym w obszarze planistycznym 1, które pozostaje w dotychczasowym użytkowaniu (w studium położone na terenie leśnym posiadającym status ochrony). Planowane inwestycje nie spowodują zagrożenia w skali ostoi Natura 2000 oraz w Parku Krajobrazowym Puszcza Knyszyńska. Stwierdza się również brak docelowego występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony a także integralność i spójność obszarów Natura 2000 oraz korzyści ekologicznych.

Zwierzęta zasiedlają wszystkie elementy środowiska naturalnego, jednak wiedza na temat zwierząt dziko żyjących na przedmiotowym terenie jest niepełna. Brak jest kompleksowych opracowań monograficznych, a materiały źródłowe dotyczą wybranych gatunków. Nie prowadzono prac badawczych i inwentaryzacyjnych, obejmujących całą zoocenozę. Takie opracowanie pozwoliłoby na ocenę tendencji zmian w składzie gatunkowym i ich liczebności.

Tereny położone w korytarzu ekologicznym(obszary planistyczne 9,11 oraz częściowo 5,6,8).

Analizowany teren położony jest w 2 korytarzach ekologicznych. Jeden związany jest z rzeką Supraśl, drugi z Puszcza Knyszyńska. W przypadku oceny spójności korytarzy ekologicznych trudno o obiektywną ocenę. W gminie Wasilków większa część miasta jak i gminy wiejskiej to ciąg korytarzy ekologicznych. Na etapie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko nie spotkano się z jednoznaczną opinią naukową ani badaniami świadczącymi o dobrym bądź złym stanie zachowania korytarzy ekologicznych na terenie całej gminy. Mając na uwadze, że w studium nie przewiduje się zamierzeń inwestycyjnych, które z założenia są kwalifikowane do przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, prognozuje się zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych w ograniczonym zakresie, spowodowanym nową zabudową.

Obszar planistyczny nr 5, 6 i fragmentarycznie 8 położone są na obszarze GZWP nr 218, który rozciąga się wzdłuż doliny rzeki Supraśl (zwany „Pradolina rzeki Supraśl”). Ujęcia wody znajdują się w Wasilkowie i Jurowcach. W trakcie sporządzania prognozy przepisy szczególne dla tego terenu nie zostały ustanowione.

Tereny położone w strefie ochrony pośredniej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych (obszary planistyczne 5,6,7,8 i częściowo 4 oraz 9).

Na tych terenach obowiązują przepisy zawarte w Rozporządzeniu Nr13/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie „w sprawie ustanowienia strefy ochronnej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie”(ze zmianami):

§ 3. 1. Na terenie ochrony pośredniej zabrania się:

- 1) wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, z wyjątkiem wód opadowych i roztopowych spełniających wymogi zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 2) rolniczego wykorzystania ścieków;
- 3) lokalizowania składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;
- 4) lokalizowania cmentarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych;
- 5) składowania i przechowywania odpadów promieniotwórczych;
- 6) lokalizowania nowych ujęć wód podziemnych z wyjątkiem modernizacji, rozbudowy oraz budowy studni awaryjnych lub zastępczych dla komunalnych ujęć wód „Jurowce” i „Wasilków”;
- 7) stosowania środków ochrony roślin, które według zezwolenia na ich wprowadzenie do obrotu zaklasyfikowano jako stwarzające zagrożenie dla zdrowia człowieka, organizmów wodnych lub środowiska;
- 8) budowy autostrad, dróg i torów kolejowych z wyłączeniem remontów, przebudowy i modernizacji już istniejących;
- 9) lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji niebezpiecznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z póź. zm.), a także rurociągów do ich transportu;

- 10) wydobywania kopalin metoda odkrywkową i prowadzenia odwodnień górniczych, z wyłączeniem wydobywania piasków i żwirów przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej na warunkach ustalonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2015 r. poz. 196 z późn. zm.);
- 11) lokalizowania ferm chowu lub hodowli zwierząt oraz zakładów przemysłowych mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- 12) wyposażania posesji w indywidualne systemy oczyszczania ścieków;
- 13) użytkowania taboru pływającego o napędzie spalinowym z wyłączeniem robót związanych z utrzymaniem wód.

Ze względu na przyjęte kierunki zagospodarowania oraz warunki ekofizjograficzne nie przewiduje się negatywnego wpływu realizacji studium na główny zbiornik wód podziemnych. Zastosowane rozwiązania wodno-kanalizacyjne zapewnią ochronę powierzchni gruntu jak i wód przed zanieczyszczeniami.

Ochrona dolin rzecznych

Ochrona rzek i dolin rzecznych zostanie zrealizowana poprzez wyznaczenie miejsc do zabudowy, w odpowiedniej odległości od rzeki i wyposażenie terenu w infrastrukturę techniczną. Na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostanie ustanowiony sposób zagospodarowania terenu, mając na uwadze obowiązujące tu przepisy szczególne (ze względu na zagrożenie powodzią oraz strefę ochrony pośredniej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych).

Cele ochrony wód obowiązują na wszystkich obszarach poprzez osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych, jednolitych części wód podziemnych oraz obszarów chronionych, a także poprawę jakości wód oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych. Jest to cel wynikający z Dyrektywy Wodnej oraz Planu gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły. Ustanowione cele ochrony i jej realizacja w studium została opisana w poszczególnych rozdziałach.

Obszar położony na terenie szczególnego zagrożenia powodzią - zgodnie z mapą zagrożenia powodziowego (obszar oznaczony nr 5 i 6, marginalnie 8). Obowiązują tu zapisy ustawy *Prawo wodne*.

Wskazany obszar został (we wcześniejszych rozdziałach) przedstawiony w postaci opisowej i graficznej. Na danym terenie obowiązują zakazy wynikające z ustawy prawo wodne. Gmina zobowiązana jest oznaczyć precyzyjnie obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Musi to być wyraźnie oznaczone również w planie zagospodarowania przestrzennego. Taki zapis nie wyklucza jednoczesnego określenia funkcji dla danych obszarów. Zapis musi być jednak zredagowany precyzyjnie, tak żeby wynikało z niego jednoznacznie, że dopuszcza się realizację funkcji, pod warunkiem uzyskania zgody w formie decyzji dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej – Wody Polskie.

Na omawianym terenie obowiązuje Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (załącznik do rozporządzenia rady ministrów z dnia 18 października 2016 r. poz. 1841). Zagrożenie powodziowe na obszarze dorzecza Wisły wynika głównie z uwarunkowań geomorfologicznych, meteorologicznych, hydrologicznych, klimatycznych oraz antropogenicznych. Na omawianym terenie istnieje prawdopodobieństwo powodzi rzecznej (typ powodzi wg klasyfikacji Dyrektywy Powodziowej), związanej z wezbraniem rzeki Supraśl na skutek intensywnych opadów deszczu i topnienia śniegu.

„Ryzyko powodziowe” oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe. Zakazy te wynikają z ustawy – Prawo wodne, mają charakter powszechny i obowiązują niezależnie od uchwalenia na danym terenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ze względu na planowany kierunek zagospodarowania terenu, został osiągnięty cel zarządzania ryzykiem powodziowym, zgodnie z ustawą – Prawo wodne. Ewentualne zagrożenia powodziowe nie będą miały istotnego znaczenia, ani potencjalnych negatywnych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

Obszary położone w sąsiedztwie użytku ekologicznego Żurawka (obszary 9,10).

Uchwałą Nr XXVIII/163/2001z dnia 25 stycznia 2001 r. Rada Miejska w Wasilkowie uznała na użytek ekologiczny ekosystem bagienny, położony w Wasilkowie na części działek o Nr geod. 334/87 i 334/6. W stosunku do Użytku zakazuje się:

- 1) zbioru dziko rosnących roślin objętych ochroną lub ich części,
- 2) niszczenia gleby lub zmiany sposobu użytkowania,
- 3) zmiany stosunków wodnych,
- 4) wysypywania, wylewania i zakopywania odpadów.

Najbliżej użytku ekologicznego położone są obszary 9 i 10. Obszar 10 jest w większości zabudowany, z doprowadzoną infrastrukturą techniczną. Obszar 9 położony jest w sąsiedztwie użytku Żórawka, pomiędzy ulicą Wojtachowską (w której zlokalizowano infrastrukturę techniczną) i linią kolejową. Ze względu na przyjęte w studium kierunki zagospodarowania nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na użytek ekologiczny.

Na obszarze objętym studium nie występują obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków. Przedmiotowy teren nie jest objęty strefą ochrony konserwatorskiej, ochrony ekspozycji, ochrony krajobrazu. Również nie obejmuje obszarów krajobrazu integralnie związanego z zespołami i obiektami zabytkowymi.

W związku z nową zabudową i infrastrukturą prognozuje się wzrost zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego i pogorszenie klimatu akustycznego, spowodowanego głównie ruchem pojazdów.

Ewentualne niezidentyfikowane na etapie studium zagrożenia w stosunku do form ochrony przyrody, które mogą wynikać ze szczegółowego rozpoznania środowiska w kolejnych etapach przygotowania dokumentacji związanej z realizacją inwestycji, będą rozstrzygnięte w oparciu o kolejne dokumenty sporządzone z dokładnością właściwą do stopnia szczegółowości poszczególnych etapów. Zatem na tym etapie należy przyjąć, że realizacja projektowanego dokumentu ze względu na sposób zagospodarowania, skalę oraz położenie terenu nie będzie negatywnie oddziaływać na tereny objęte ochroną prawną, pod warunkiem stosowania rozwiązań planistycznych i ograniczeń mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralności tego obszaru.

Ze względu na planowany sposób kierunków zagospodarowania terenów objętych studium, realizacja dokumentu nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na tereny sąsiadujące oraz cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Planowane inwestycje nie spowodują zagrożeń dla obszarów

Natura 2000 oraz w Parku Krajobrazowym Puszcza Knyszyńska. Stwierdza się również brak docelowego występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony a także integralność i spójność obszarów Natura 2000 oraz korytarzy ekologicznych.

Podczas opracowywania studium oraz prognozy oddziaływania na środowisko wzięto pod uwagę przebieg granic obszaru Natura 2000 oraz granic Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, a także granic otuliny parku oraz informacje o rzeczywistym występowaniu elementów przyrody, które są w tym obszarze przedmiotem ochrony – a więc jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, siedlisk przyrodniczych oraz gatunków ujętych w załącznikach do Dyrektywy Ptasiej i Siedliskowej, a także czerwonej księgi oraz przepisy szczególne obowiązujące na poszczególnych obszarach planistycznych. W celu ustalenia zapisów „uwarunkowań przyrodniczych” posłużono się dostępnymi materiałami naukowymi zawierającymi wiedzę o przyrodzie oraz dziedzictwie kulturowym jak również zapisami z Planu Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, który został powołany w celu ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych. W celu weryfikacji danych źródłowych dokonano również wizji terenowej.

Mając na uwadze potrzebę zagospodarowania terenu z uwzględnieniem przepisów odrębnych, nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń studium na objęte ochroną prawną przyrodniczo cenne obszary. Skutki realizacji studium nie będą miały negatywnego wpływu na funkcjonowanie obszarów chronionych. Zapisy studium są zgodne z ustaleniami przepisów szczególnych w tym zakresie.

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Celami ochronnymi istotnymi dla projektowanego dokumentu jest przestrzeganie ustaleń dotyczących zagrożenia powodziowego, obszarów Natura 2000 oraz Parku Krajobrazowego Puszcza Knyszyńska wraz z otuliną, a także utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powietrza atmosferycznego, akustycznego.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 PLB 200003 Puszcza Knyszyńska został wyznaczony dla ochrony dziko żyjących gatunków ptaków i utrzymaniu ich siedlisk w odpowiednim stanie. Charakterystyka ogólna obszaru na podstawie SDF (standardowego formularza danych) przedstawiona została poniżej:

- a) nr kodowy IBA – PL045,
- b) region PL0A1 Białostocko-suwalski 100,
- c) region biogeograficzny – kontynentalny,
- d) województwo podlaskie,
- e) powierzchnia – 136 144,94 ha,
- f) zasięg wysokościowy – 30 -160 m. n.p.m.

Obszar obejmuje dwie ostoje ptasie o randze międzynarodowej E 28 Puszcza Knyszyńska i E 29 Niecka Grodecko-Michałowska. Od strony południowej do ostoji Puszcza Knyszyńska przylega obszar Chronionego Krajobrazu “Dolina Narwi”. Obszar Puszcza Knyszyńska został wyróżniony ze względu na występowanie 38 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy

Rady 79/409/EWG i 14 gatunków wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt: błotniak łąkowy, błotniak zbożowy, bocian czarny, trzmielojad, orlik krzykliwy, gadożer, cietrzew, dublet, dzięcioł biało brzbiety, dzięcioł trójpalczasty, puchacz, sowa błotna, włośchatka, kraska. W okresie lęgowym obszar ten zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej gatunków ptaków.

Przedmiotami ochrony na obszarze OSO Puszcza Knyszyńska PLB200003 są następujące gatunki ptaków:

- A030 *Ciconia nigra* Bocian czarny
- A038 *Cygnus cygnus* Łabędź krzykliwy
- A072 *Pernis apivorus* Trzmielojad
- A075 *Haliaeetus albicilla* Bielik
- A084 *Circus pygargus* Błotniak łąkowy
- A089 *Aquila pomarina* Orlik krzykliwy
- A104 *Bonasa bonasia* Jarząbek
- A119 *Porzana porzana* Kropiatka
- A122 *Crex crex* Derkacz
- A127 *Grus grus* Żuraw
- A154 *Gallinago media* Dubelt
- A166 *Tringa glareola* Łęczak (brodziec leśny)
- A215 *Bubo bubo* Puchacz
- A217 *Glaucidium passerinum* Sóweczka
- A223 *Aegolius funereus* Włośchatka
- A224 *Caprimulgus europaeus* Lelek
- A229 *Alcedo atthis* Zimorodek
- A231 *Coracias garrulus* Kraska
- A234 *Picus canus* Dzięcioł zielonosiwy
- A236 *Dryocopus martius* Dzięcioł czarny
- A238 *Dendrocopos medius* Dzięcioł średni
- A239 *Dendrocopos leucotos* Dzięcioł biało brzbiety
- A241 *Picoides tridactylus* Dzięcioł trójpalczasty
- A246 *Lullula arborea* Lerka
- A307 *Sylvia nisoria* Jarzębatka
- A320 *Ficedula parva* Mucholówka mała
- A338 *Lanius collurio* Gąsiorek
- A409 *Tetrao tetrix tetrix* Cietrzew
- A038 *Cygnus cygnus* Łabędź krzykliwy
- A052 *Anas crecca* Cyraneczka
- A086 *Accipiter nisus* Krogulec
- A099 *Falco subbuteo* Kobuz
- A136 *Charadrius dubius* Sieweczka rzeczna
- A137 *Charadrius hiaticula* Sieweczka obrożna
- A153 *Gallinago gallinago* Kszyk
- A156 *Limosa limosa* Rycyk
- A165 *Tringa ochropus* Samotnik
- A207 *Columba oenas* Siniak
- A232 *Upupa epops* Dudek
- A270 *Luscinia luscinia* Słowik szary
- A286 *Turdus iliacus* Drożdżik

- A291 *Locustella fluviatilis* Strumieniówka
- A298 *Acrocephalus arundinaceus* Trzciniak
- A312 *Phylloscopus trochiloides* Wójcik
- A344 *Nucifraga caryocatactes* Orzechówka
- A371 *Carpodacus erythrinus* Dziwonia
- A608 *Motacilla citreola* Pliszka cytrynowa.

Według ekspertyzy przyrodniczej sporządzonej na potrzeby Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska, ustalonej na podstawie danych ujętych w SDF, które zweryfikowano o wyniki inwentaryzacji ornitologicznej z 2011 r., przedmiotem ochrony obszaru są gatunki ptaków lęgowych i migrujących. W obszarze planistycznym nr 11 zinwentaryzowano: Trzmielojadę, Lerkę, Kszyka i Jarzębatkę. Przy zachowaniu przepisów szczególnych, realizacja studium nie będzie miała negatywnego wpływu na w/w gatunki. W trakcie realizacji inwestycji może dojść do płoszenia.

Wśród głównych zagrożeń obszaru wymienionych w SDF dla całego obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska wymieniono: zalesienia, wycinkę lasu, usuwanie martwych i zamierających drzew, zanieczyszczenie odpadami i ściekami, sieci komunikacyjne.

Kierunki zagospodarowania terenu objętego studium nie będą bezpośrednim zagrożeniem dla któregośkolwiek gatunku będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000. Z pewnością nie będzie miało miejsca zmniejszenie liczebności populacji. Realizacja studium nie spowoduje zagrożenia dla przetrwania gatunków będących przedmiotem ochrony na obszarze Puszcza Knyszyńska. W trakcie realizacji inwestycji może dojść do płoszenia i niepokojenia ptaków. W skali całej ostoi Natura 2000 Puszcza Knyszyńska wpływ na w/w gatunki będzie znikomy i bez znaczenia dla przetrwania i funkcjonowania populacji.

Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska został wyróżniony ze względu na 12 typów siedlisk przyrodniczych, w tym 8 typów nieleśnych i 4 leśne wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 7 gatunków roślin naczyniowych wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Charakterystyka ogólna obszaru na podstawie SDF (standardowego formularza danych) przedstawiona została poniżej:

- a) nr kodowy IPA – PL078,
- b) region PL0A1 Białostocko-suwalski 100,
- c) region biogeograficzny – kontynentalny,
- d) województwo podlaskie,
- e) powierzchnia – 136 084,44 ha,
- f) zasięg wysokościowy – 114 -234-155 m. n.p.m.

Przedmiotami ochrony na obszarze SOO Ostoja Knyszyńska PLH200006 są następujące typy siedlisk przyrodniczych, roślin i zwierząt:

siedliska przyrodnicze:

- 6410 - Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)
- 6430 - Ziołorośla górskie *Adenostylin alliariae* i ziołorośla nadrzeczne *Convolvuletalia sepium*
- 6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*
- 7110 - Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)
- 7120 - Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji

- 7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z kl. Scheuchzerio-Caricetea)
- 7150 - Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion
- 7230 - Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- 9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum
- 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion
- 91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)
- 91D0 - Bory i lasy bagienne Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino

gatunki roślin:

- 1393 Sierpowiec błyszczący *Drepanocladus vernicosus*
- 1437 Leniec bezpodkwiatkowy *Thesium ebracteatum*
- 1477 Sasanka otwarta
- 1903 Lipiennik Loesela *Liparis lobelii*
- 1939 Rzepik szczeciniasty *Agrimonia pilosa*

gatunki bezkręgowców:

- 1014 Poczwarówka zwężona *Vertigo angustior*
- 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*
- 1086 Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*
- 1924 Pogrzybnica Mannerheima *Oxyporus mannerheimii*
- 4030 Szlaczkoń szafraniec *Colias myrmidone*
- 4038 Czerwończyk fioletek *Lycaena helle*
- 4042 Modraszek eroïdes *Polyommatus eroïdes*

gatunki ryb:

- 1145 Piskorz *Misgurnus fossilis*

gatunki ssaków:

- 1308 Mopek zachodni *Barbastella barbastellus*
- 1337 Bóbr europejski *Castor fiber*
- 1352 Wilk *Canis lupus*
- 1355 Wydra *Lutra lutra*
- 1361 Ryś europejski *Lynx lynx*,
- 2647 Żubr *Bison bonasus*.

Omawiany teren leży poza granicami obszaru Ostoja Knyszyńska, a realizacja studium nie będzie oddziaływała na ten obszar. Na obszarze planistycznym nr 1, na terenie leśnym znajduje się siedlisko przyrodnicze 9170. Na pozostałym terenie objętym studium, nie stwierdzono występowania siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony jak również gatunków roślin, ssaków, ślimaków, owadów, ryb i płazów. Na terenie leśnym, w studium pozostawionym w dotychczasowym użytkowaniu, występuje siedlisko w systemie ochrony Natura 2000 – kod siedliska 9170. Podlega ochronie na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczania jako obszary Natura 2000 i Dyrektywy Siedliskowej. Jest to siedlisko priorytetowe i stanowi przedmiot ochrony projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH 200006. Realizacja studium nie będzie skutkować pogorszeniem stanu ani całkowitym zniszczeniem siedliska, realizacja studium nie będzie miała wpływu na w/w siedlisko.

Poza tym w bezpośredniej strefie oddziaływania obszarów objętych studium nie stwierdzono występowania cennych siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i nie odnotowano żadnego stanowiska z 7 gatunków roślin naczyniowych wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Wśród licznie występujących gatunków zwierząt (sarna, lis dzik) w bezpośredniej strefie oddziaływania obszarów objętych studium nie stwierdzono występowania gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to związane z presją antropogeniczną, przede wszystkim siecią i ruchliwością dróg komunikacyjnych i częstymi spacerami ludzi.

Na etapie sporządzania prognozy do studium nie prognozuje się oddziaływań, które mogłyby pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, wpłynąć negatywnie na te gatunki oraz pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Najcenniejsze pod względem przyrodniczym obszary są już objęte ochroną prawną, a chronione obiekty tworzą krajowy system obszarów chronionych (KSOCh), obejmujący parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne. Celem utworzenia sieci Natura 2000 jest zachowanie zarówno zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też typowych, wciąż jeszcze powszechnie występujących siedlisk przyrodniczych charakterystycznych dla 9 regionów biogeograficznych. Dyrektywa Siedliskowa nie określa sposobów ochrony poszczególnych siedlisk i gatunków, ale nakazuje zachowanie tzw. właściwego stanu ich ochrony. W odniesieniu do siedliska przyrodniczego oznacza to, że:

- zachowuje ono specyficzną strukturę i swoje funkcje ekologiczne;
- stan zachowania typowych dla niego gatunków jest właściwy.

W odniesieniu do gatunków właściwy stan ochrony oznacza że:

- zachowana zostaje liczebność populacji, gwarantująca jej utrzymanie się w biocenozie przez dłuższy czas;
- naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się;
- pozostaje zachowana wystarczająco duża powierzchnia siedliska gatunku.

Na terenie gminy Wasilków, w ramach krajowej sieci ECONET-Polska, zostały wyznaczone dwa korytarze: międzynarodowy obszar węzłowy 28M (Puszcza Knyszyńska) oraz krajowy korytarz ekologiczny 49K obejmujący dolinę rzeki Supraśli, stanowiącej jeden z najważniejszych elementów systemu przyrodniczego gminy. Realizacja studium nie będzie negatywnie oddziaływać na funkcjonowanie wyznaczonych korytarzy ekologicznych. Sposób zagospodarowania terenu będzie tworzył częściową barierę.

Ustalenie na jakie elementy jakości wód i ich składniki będzie wpływała realizacja planowanych przedsięwzięć.

Utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych zostało opisane w rozdziale 1. Do elementów jakości wód zalicza się:

- elementy hydromorfologiczne: reżim hydrologiczny (ilość i dynamika przepływu, połączenia z wodami podziemnymi), ciągłość rzeki, warunki morfologiczne (głębokość i zmienność szerokości koryta, struktura i podłoże koryta rzeki, struktura strefy nadbrzeżnej, szybkość przepływu);
- elementy fizyko-chemiczne: temperatura wody, zawiesina ogólna, grupa wskaźników charakteryzujących warunki tlenowe i zanieczyszczenia organiczne (np. tlen

rozpuszczony i BZT5), grupa wskaźników charakteryzujących zasolenie (np. przewodność), grupa wskaźników charakteryzujących zakwaszenie.

Realizacja poszczególnych inwestycji na terenach objętych studium nie będzie bezpośrednio wpływała na w/w elementy jakości JCWP i JCWPd. Na etapie realizacji inwestycji może dojść do czasowego i krótkotrwałego oddziaływania na wody powierzchniowe podczas prowadzenia wykopów pod fundamenty.

Supraśl od Pilnicy do ujścia nie została zakwalifikowana do JCWP rzecznych zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, które określa załącznik nr 9 do Rozporządzenia Nr 5/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 3 kwietnia 2015 r. w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego środkowej Wisły (Dz.U. Woj. Podl. z 2015r. Poz. 1249). Rzeka nie została wymieniona jako ciek szczególnie istotny dla regionu wodnego (według Załącznika nr 5 do w/w rozporządzenia), w związku z tym nie wyznaczono reprezentatywnych gatunków ryb. Realizacja planu nie będzie miała znaczącego wpływu na wyznaczone cele środowiskowe JCWPd i JCWP. Nie przewiduje się możliwości pogorszenia stanu jednolitych części wód podziemnych GZWP Nr 218 w obrębie obszaru ani pogorszenia stanu jednolitych części wód powierzchniowych w obszarze jednolitych części wód powierzchniowych- scalona część wód powierzchniowych SW1018 region wodny środkowej Wisły, a tym samym brak prawdopodobieństwa negatywnego znaczącego wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych wynikających z ramowej dyrektywy Wodnej (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz działu III ustawy Prawo wodne i Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły. Zakres rzeczowy studium obejmuje rozwiązania, które w znacznym stopniu minimalizują ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych. Mając na uwadze rodzaj i przeznaczenie projektowanej nieuciążliwej zabudowy, z której ścieki bytowe odprowadzane będą do szczelnego systemu kanalizacji sanitarnej a wody opadowe z terenów utwardzonych odprowadzane będą do odbiorników po uprzednim ich oczyszczeniu (zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego), nie wystąpi zanieczyszczenie wód i gruntu, tym samym przedsięwzięcie nie pogorszy stanu ilościowego i jakościowego jednolitych części wód, nie wpłynie również negatywnie na osiągnięcie celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Stwierdzone potencjalne negatywne oddziaływanie na etapie realizacji inwestycji można zakwalifikować do poziomu negatywnego słabego, które należy traktowane jako pomijalne.

Ocena oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia w kontekście zmian klimatu.

Głównymi zagrożeniami dla miast spowodowanymi zmianami klimatycznymi są:

- zwiększone opady,
- zmniejszenie prędkości wiatru,
- niska retencja wód opadowo-roztopowych,
- zmiana cyrkulacji powietrza.

Nadmierne ilości wody spowodowane gwałtownymi deszczami będą odprowadzane zgodnie z ustaleniami miejscowego planu na terenie nieruchomości objętej inwestycją oraz do kanalizacji. Po zrealizowaniu inwestycji będzie dochodziło do zmniejszenia prędkości wiatru ze względu na nową zabudowę, a zatem również do zmiany cyrkulacji powietrza. Zmniejszy się również retencja wód opadowo-roztopowych z powodu utwardzenia terenu przeznaczanego w miejscowym planie do zabudowy.

Oceniane zmiany studium wychodzą na przeciw potrzebom adaptacji do zmian klimatycznych poprzez: dostosowanie infrastruktury technicznej i zabudowy do ekstremalnych zjawisk pogodowych (intensywne opady, wysokie temperatury w warunkach miejskiej wyspy ciepła), zapewnienie retencji wodnej adekwatnej do potrzeb, zapewnienie rezerw wody pitnej.

Trudno jednoznacznie ocenić oddziaływania na klimat ze względu na przyjęty stopień ogólności (w Strategicznym planie adaptacji ...) który sprawia, że mogą one obejmować bardzo szerokie pole interwencji. Do projektów wpływających na minimalizowanie oddziaływania na zmiany klimatu należy zaliczyć realizację działań związanych z: wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, podniesieniem sprawności obiektów energetycznych, podniesieniem sprawności źródeł energii (np. poprzez kogenerację), promocję i transformację w kierunku niskoemisyjnego transportu miejskiego. Większość działań jest niezależna od bezpośredniego inwestora. Nie mniej ocenia się, że planowane przedsięwzięcia nie będą negatywnie oddziaływać na zmiany klimatu.

Planowane kierunki zainwestowania w studium pozwalają na uznanie, że nie zawierają ustaleń mogących mieć racjonalny związek ze zmianami klimatu. Planowane przedsięwzięcia nie kolidują z celami polityki klimatycznej. W omawianych kierunkach zagospodarowania łagodzenie zmian klimatu polega na planowaniu i realizacji przedsięwzięć, które nie przyczynią się do zmian klimatu. Ich wpływ na klimat będzie lokalny i pomijalny.

Stan powietrza atmosferycznego będzie uzależniony od ruchu pojazdów i warunków klimatycznych. Na tym etapie trudny do przewidzenia.

Ze względu na położenie oraz planowany sposób zainwestowania, realizacja studium nie będzie miała negatywnego wpływu na cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

5. Przewidywaneznaczające oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Kwalifikację różnego rodzaju oddziaływań często trudno określić. Sformułowania nie precyzują jednoznacznie przedziału czasowego, ani charakteru oddziaływań. Warto zatem zaakcentować, że opis wszelkich uciążliwości ze strony projektu studium nie musi uwzględniać wszystkich oddziaływań, ponieważ przy wielu przedsięwzięciach pewne rodzaje

uciążliwości nie będą występować na żadnym z etapów: realizacji, eksploatacji czy ewentualnej likwidacji.

W wyniku realizacji ustaleń planu nastąpi zmiana w sposobie użytkowania części terenów, spowodowana nową zabudową oraz budową obiektów infrastrukturalnych, usługowych i mieszkaniowych. Realizacja projektu będzie odbywała się etapowo, będzie powodowała oddziaływania skumulowane lecz krótkotrwałe. W trakcie realizacji inwestycji można wymienić prognozowane oddziaływania: nieznaczne zanieczyszczenie atmosfery, prawdopodobieństwo zanieczyszczenia wód powierzchniowych w wyniku awarii sprzętu budowlanego, przekształcenie powierzchni ziemi, czasowe zaburzenie stosunków wodnych wód powierzchniowych, zmiana krajobrazu w związku z powstającymi nowymi obiektami. Podczas etapu budowy nastąpią zmiany w środowisku glebowym. Ma to związek z zajęciem terenu pod budowę nowych obiektów. Inne oddziaływania będą odwracalne i znikną wraz z zakończeniem budowy.

Przewidywane znaczące oddziaływania na zdrowie ludzi oraz środowisko przyrodnicze, a także ich wzajemne zależności zostały opisane w poszczególnych rozdziałach. W prognozie skupiono się na zagadnieniach istotnych między innymi dla dyrektywy RDW, w tym: stanie JCWP i JCWPd, zagrożeniem powodzią, strefą ochronną ujęć 33 wód oraz kwestiach związanych ze zmianami krajobrazu, klimatu i adaptacją do zachodzących zmian klimatycznych. Oddziaływania związane z jakością powietrza oraz hałasem zostały opisane pod kątem obowiązujących przepisów prawnych. Każda inwestycja powinna zamknąć oddziaływania w granicach swojego terenu. Zabudowa usługowomieszkaniowa będzie emitowała hałas na poziomie porównywalnym do innych podobnych obiektów. Zanieczyszczenie powietrza będzie spowodowane ruchem pojazdów. Nie przewiduje się zanieczyszczenia powietrza z powodu ogrzewania budynków. Na etapie przedinwestycyjnym jakim jest projekt omawianego studium, trudno jednoznacznie prognozować.

Ze względu na charakter, skalę i lokalizację planowanych kierunków zagospodarowania, nie prognozuje się potencjalnego znaczącego negatywnego oddziaływania realizacji studium na obszary chronione. Przyjęte rozwiązania zgodne z przepisami szczególnymi wyeliminują możliwość znaczących negatywnych oddziaływań w wyniku realizacji studium na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru co zostało opisane szczegółowo w rozdziałach wcześniejszych. Nie zachodzi też potrzeba wykonania kompensacji przyrodniczej.

Przewidywane skutki realizacji ustaleń studium na poszczególne elementy środowiska.

1) Ukształtowanie powierzchni terenu i gleby.

W dotychczasowym użytkowaniu pozostają tereny leśne i częściowo tereny rolne. Nieznacznym przekształceniom może ulec teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową, usługową i wytwórczość. Na terenach, gdzie zaplanowano zmianę sposobu użytkowania pod zabudowę, przekształcenia będą miały charakter czasowy. Będą związane z realizacją zabudowy i infrastruktury technicznej, której towarzyszą wykopy. Przekształcenia będą dotyczyć głównie strefy przypowierzchniowej.

2) Stosunki wodne.

Na terenie objętym studium nastąpi ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej. Wody opadowe o małym stopniu zanieczyszczenia będą odprowadzane bezpośrednio do gruntu. Ubytek wód opadowych będą stanowiły wody, które odparują bezpośrednio z terenów utwardzonych oraz wody, które zostaną odprowadzone systemem scentralizowanym. Znaczna część wód będzie zasilać wody gruntowe i potencjalnie może być retencjonowana na terenach

zieleni. Planowany sposób zagospodarowania nie wpłynie negatywnie na zmianę stosunków wodnych. Obszarem o naturalnej retencji pozostaną tereny biologicznie czynne. Wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej oraz mały stopień zabudowy i utwardzenia terenu, a także wyznaczenie stref zakazu zabudowy, zabezpiecza analizowany teren przed istotną zmianą warunków wodnych. Ustalenia studium nie generują bezpośrednich zmian naturalnego układu hydrologicznego. Ponadto zgodnie z przepisami szczególnymi, w celu zabezpieczenia wód podziemnych wyznaczono strefę ochronną.

3) Klimat i powietrze.

Planowane zmiany w dotychczasowym zagospodarowaniu terenu nie spowodują istotnych zmian w warunkach przewietrzania czy równowagi termiczno-wilgotnościowej. Planowana zabudowa nie będzie miała wpływu na zmiany klimatyczne.

4) Różnorodność biologiczna, flora i fauna.

Na obszarze studium, przeznaczanego do przekształceń, nie stwierdzono występowania gatunków roślin podlegających ochronie gatunkowej jak i chronionych siedlisk przyrodniczych. Na terenach objętych studium nie przewiduje się istotnych zmian składu gatunkowego. Likwidacja powierzchni zajmowanej przez rośliny będzie miała miejsce na terenach planowanych pod zabudowę bądź utwardzenie powierzchni. Zlikwidowane zostaną częściowo zbiorowiska rolne. W ich miejsce pojawią się gatunki drzew i krzewów oraz inne zbiorowiska roślinne charakterystyczne dla zieleni urządzonej. Przyjęty sposób zagospodarowania terenu nie będzie negatywnie oddziaływał na świat zwierzęcy i ornitologiczny. Ustalenia studium w sposób zrównoważony zachowują walory biologiczne analizowanego terenu.

5) Krajobraz, zabytki, dobra materialne.

W wyniku realizacji studium krajobraz zmieni się nieznacznie. Zmiany będą widoczne w miejscach nowej zabudowy. Na analizowanym terenie nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków. Ustalenia studium nie będą miały negatywnego wpływu na dobra materialne i zabytki.

6) Oddziaływanie na ludzi.

Realizacja studium przewiduje inwestycje zapewniające potrzeby społeczne. Teren przeznaczony do przekształceń będzie wyposażony w zaplecze towarzyszące funkcji wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. W wyniku realizacji studium zwiększy się hałas komunikacyjny. Będzie to oddziaływanie czasowe, krótkotrwałe uzależnione od potrzeb. Nie przewiduje się realizacji przedsięwzięć mogących stanowić istotne źródło zanieczyszczeń atmosferycznych.

7) Oddziaływania skumulowane.

Oddziaływania skumulowane będą dotyczyły zwiększenia poboru wody, emisji hałasu i zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Będą zmienne, uzależnione od potrzeb społecznych. Oddziaływania skumulowane pośrednie będą związane ze wzrostem zabudowy, a zatem ilością wytwarzanych odpadów w nowopowstałych obiektach. Odpady będą zagospodarowywane zgodnie z ustawą o odpadach, wojewódzkim Planem gospodarki odpadami oraz przepisami prawa miejscowego.

Tabela: Wpływ realizacji ustaleń dokumentu na poszczególne elementy środowiska

Lp	Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków ¹
----	---------------------	----------------------	----------------------------

1	Różnorodność biologiczna	- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, - likwidacja bioróżnorodności na terenie lokalizacji budynków i utwardzonych parkingów oraz dojazdów, - kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy, - wprowadzenie nowych nasadzeń w postaci zieleni urządzonej.	ZB, D -
2	ludzie	- kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy w związku z tym hałas, - czasowe zwiększenie poziomu hałasu i zanieczyszczenia powietrza w wyniku ruchu samochodowego,	ZS, D
3	Zwierzęta (w tym ptaki)	- kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy w związku z tym hałas, - wymigrowanie na tereny sąsiednie, częściowa likwidacja fauny glebowej, - na terenach zielonych stworzenie warunków do bytowania, - ograniczona powierzchnia zabudowy,	ZP, D
4	rośliny	- częściowa likwidacja występującej roślinności na etapie budowy, - adaptacja pozostałej roślinności w celu utworzenia zieleni urządzonej, - nowe nasadzenia,	ZB,D - ++
5	woda	- możliwe ewentualne spływy i infiltracja zanieczyszczonych wód opadowych, - utwardzenie podłoża spowoduje czasowy przyspieszony skanalizowany spływ wód opadowych,	ZB,K +
6	powietrze	-emisja z ruchu kołowego,	ZS, K,Ch,
7	powierzchnia ziemi	- ingerencja w warstwę glebową podczas etapu budowy, - kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy.	ZB, D, St,
8	krajobraz	- zmiana krajobrazu w części przeznaczonej pod zabudowę.	ZB, D
9	Obszary prawnie chronione - PKPK - otulina PKPK - obszary Natura 2000 i siedliska, -rezerwaty, - użytek ekologiczny, lasy,	Realizacja studium nie będzie miała potencjalnego negatywnego wpływu na stan środowiska w obszarach objętych ochroną prawną, w planie zastosowano: - przeniesienie zapisów wynikających z Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, - ustanowienie stref ograniczających zabudowę - eliminacja potencjalnych zagrożeń na	Brak znaczącego negatywnego oddziaływania.

		poszczególnych etapach planistycznych i inwestycyjnych,	
10	klimat	-	brak znaczącego oddziaływania
11	zasoby naturalne	-	brak znaczącego oddziaływania
12	zabytki	- nie występują	brak znaczącego oddziaływania
13	dobro materialne	-	brak znaczącego oddziaływania

Ocena wpływu na środowisko:

++++ pozytywny w bardzo wysokim stopniu; ++++ pozytywny w wysokim stopniu; +++ pozytywny w średnim stopniu; ++ pozytywny w ograniczonym zakresie; + pozytywny w minimalnym zakresie; ZB znaczące bezpośrednie, ZP znaczące pośrednie, ZW znaczące wtórne, ZS znaczące skumulowane, K –krótkoterminowe, Ś średnioterminowe, D długoterminowe, St stałe oddziaływanie, Ch chwilowe oddziaływanie, P pozytywne, N negatywne.

Na terenie objętym studium stwierdza się brak występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony a także integralność i spójność obszarów Natura 2000.

III. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Prognoza oddziaływania na środowisko była sporządzana równolegle z projektem studium przy stałej współpracy branżowej. Rozwiązania dotyczące zapobiegania i ograniczania zagrożeń oraz negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi były na bieżąco wprowadzane do projektu studium. Mając na uwadze powyższe nie prognozuje się istotnych negatywnych oddziaływań mogących być rezultatem realizacji studium części miasta i gminy Wasilków.

Ze względu na położenie i charakter zainwestowania proponowany w studium, nie przewiduje się kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. W celu potwierdzenia braku potrzeby stosowania kompensacji przyrodniczej przeprowadzono we wcześniejszych rozdziałach analizę i rozpoznanie skutków zmian dla obszaru, m.in.: listę gatunków podlegających oddziaływaniu, identyfikację funkcji jakie obszar albo jego poszczególne części pełnią w stosunku do poszczególnych gatunków (żerowisko, zimowisko, noclegowisko, korytarz migracyjny łączący subpopulacje, teren łąkowy itd.), określenie parametrów podstawowych struktur i procesów warunkujących właściwy stan ochrony chronionych gatunków i siedlisk przyrodniczych. Mając na uwadze położenie analizowanych terenów skupiono się na tych gatunkach i siedliskach przyrodniczych, które są ważne z punktu widzenia zachowania spójności całej sieci.

Poniżej opisano przewidywane działania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Będą one skutecznymi środkami łagodzącymi. Analiza dostępnych danych literaturowych wykazała, że:

- na etapie rozpoznania – wyklucza się możliwość wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 oraz Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej wraz z otuliną,

- na etapie oceny właściwej – nie wystąpi negatywny znaczący wpływ na przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000 oraz Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej wraz z otuliną.

Przy realizacji ustaleń studium, w celu ograniczenia ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi należy uwzględnić poniższe ustalenia mające na celu zapobieganie i ograniczanie niepożądanych oddziaływań.

Rozważana lista działań łagodzących znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko przyrodnicze ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000:

- zmniejszenie powierzchni zajętej przez przedsięwzięcie,
- zmiana terminu realizacji (ograniczenie prac budowlanych do okresu poza sezonem rozrodczym określonych gatunków),
- odstąpienie od realizacji przedsięwzięcia.

Środki łagodzące:

- nie należy lokalizować przedsięwzięć, które w wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko lub na obszar Natura 2000 zostaną zakwalifikowane jako znacząco negatywnie oddziałujące,
- na etapie planowania rozmieszczenia poszczególnych inwestycji należy respektować zakazy obowiązujące na terenie otuliny Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej oraz obszaru Natura 2000,
- lokalizacja poszczególnych inwestycji uzależniona jest od wykluczenia znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000,
- oddziaływanie powinno zamknąć się w granicach do którego inwestor posiada tytuł prawny,
- na etapie planowania rozmieszczenia poszczególnych inwestycji należy respektować zakazy obowiązujące na terenie zagrożonym powodzią zgodnie z przepisami szczególnymi,
- lokalizacji nowych obiektów budowlanych należy dokonywać z uwzględnieniem ochrony wód podziemnych i powierzchniowych z dostosowaniem do struktur hydrogeologicznych, z zachowaniem przepisów szczególnych,
- należy respektować przepisy szczególne wynikające z ustanowienia strefy ochrony pośredniej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie,
- w przypadku stwierdzenia miejsc gniazdowania ptaków, w okresie gniazdowania ptaków należy zaprzestać prac budowlanych,
- podczas ewentualnej wycinki drzew i krzewów oraz zmiany ukształtowania powierzchni ziemi obowiązują między innymi zakazy: zabijania ptaków, niszczenia ich jaj i postaci młodocianych, wybierania ich jaj, umyślnego płoszenia i niepokojenia,
- realizacja inwestycji nie może wpływać na pogorszenie stanu czystości wód gruntowych oraz wód powierzchniowych,
- zmiany ukształtowania terenu nie mogą powodować zmiany kierunku odpływu wody opadowej ze szkodą dla gruntów sąsiednich,
- ochroną należy objąć istniejące lokalne powiązania przyrodnicze,
- ustala się łączenie powiązań struktur przyrodniczych projektowanego terenu zieleni ze

strukturami otoczenia,

- należy ograniczyć ewentualną wycinkę drzew do niezbędnego minimum wynikającego z potrzeb inwestycyjnych bądź konieczności zapewnienia warunków bezpieczeństwa zgodnie z przepisami szczególnymi,
- przy nowych nasadzeniach należy wprowadzić roślinność gatunków rodzimych,
- zaopatrzenie w wodę z miejskiej sieci wodociągowej,
- na terenach przeznaczonych pod zabudowę wody opadowe należy zagospodarować zgodnie z przepisami szczególnymi,
- odprowadzanie wód opadowych z terenów komunikacyjnych należy projektować w oparciu o istniejące i projektowane systemy odwadniania,
- zabrania się odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i gruntu,
- ścieki należy odprowadzać do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej,
- nakłada się obowiązek gromadzenia i gospodarowania odpadami komunalnymi w sposób selektywny, w miejscach wyznaczonych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
- zaopatrzenie w ciepło należy zapewnić według przepisów szczególnych dla wskazanych obszarów planistycznych,
- indywidualne źródła ciepła winny spełniać wymagania przepisów odrębnych w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- preferuje się źródła ciepła nie emitujące zanieczyszczeń typu: energia elektryczna, słoneczna, źródła odnawialne,
- należy przestrzegać wartości progowych poziomu hałasu w środowisku zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi,
- ochrona przed szkodliwym elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym od urządzeń elektroenergetycznych powinna być prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi,
- przy budowie obiektów infrastrukturalnych należy respektować przepisy szczególne wraz ze stosowaniem celowych pasów ochronnych,
- w przypadku odkrycia - podczas prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych – wykopalisk archeologicznych lub przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, należy wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczyć ten przedmiot i miejsce jego odkrycia przy pomocy dostępnych środków i niezwłocznie zawiadomić o tym wojewódzkiego konserwatora zabytków lub Burmistrz Gminy.

Realizacja ustaleń studium obszaru części miasta Wasilków spowoduje określone zmiany w środowisku przyrodniczym zgodnie z zapotrzebowaniem społecznym. W celu ochrony wartości przyrodniczych oraz pogodzenia planowanych funkcji, na omawianym terenie wskazano ogólne kierunki ich użytkowania. Wymagania wynikające z przepisów ochrony środowiska oraz przepisów szczególnych dla różnych obszarów planistycznych zostały zastosowane. W studium przyjęto rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej wraz z otuliną, obszaru i siedlisk Natura 2000 oraz integralność tego obszaru stosownie do etapu planistycznego.

2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru –

rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Obowiązujące przepisy stawiają wymóg wskazania propozycji rozwiązań alternatywnych w analizie środowiskowej. Specyfika dokumentu jakim jest studium oraz wysoki stopień ogólności programowania zawartych w nim działań nie pozwala na wskazywanie konkretnych wariantów. Zaznaczyć przy tym należy, że część działań ma charakter proekologiczny, zmierzający do poprawy stanu środowiska lub obojętny dla środowiska. W związku z tym niecelowe jest wskazywanie rozwiązań alternatywnych. W odniesieniu do grupy działań stwarzających możliwość potencjalnego negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne i życie ludzi zostały zidentyfikowane zagrożenia i na etapie planistycznym, a później realizacyjnym (dostosowanym szczegółowością), powinny być zastosowane rozwiązania minimalizujące negatywne skutki. Przyjmując jako jedyne kryterium oceny środowiskowej pozytywny efekt w zakresie poprawy stanu i ochrony środowiska należałoby wskazać realizację tylko tych działań, których przedmiotem jest środowisko przyrodnicze, rezygnując z działań wspierających rozwój gospodarczy, potrzeby społeczne oraz infrastrukturę komunikacyjną i energetyczną.

Studium uwarunkowań jest dokumentem, który pełni rolę koordynacyjną a równocześnie określa politykę gminy w zakresie gospodarki przestrzennej. Obszar opracowania jest wynikiem zgłaszanych uwag przez mieszkańców gminy oraz instytucje. W związku z tym alternatywą było odstąpienie od sporządzenia studium. Zastosowane w studium oznaczenia literowe przypisane do terenów mają szersze znaczenie lub wielorakie znaczenie sposobu użytkowania. Doprecyzowanie zarówno sposobu zagospodarowania jak i skali następuje w kolejnym etapie planistycznym jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

W trakcie prowadzonych prac nad sporządzeniem studium i prognozy były prowadzone analizy danych literaturowych w zakresie skutecznej ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz konsultacje branżowe prowadzące do wyboru najbardziej optymalnego wariantu.

W trakcie sporządzania prognozy wyodrębniono uwagi w zależności od roli dla planowanego kierunku zagospodarowania oraz środowiska, co umożliwiło obiektywne porównanie zadanych opcji, a następnie wybór rozwiązania najkorzystniejszego. W analizowanym projekcie przyjęto wariant będący kompromisem pomiędzy potrzebami społecznymi, a zachowaniem walorów krajobrazowych oraz wartości przyrodniczych. W opracowanym dokumencie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi przyjęto rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko oraz zdrowie ludzi, dostosowane do stopnia szczegółowości.

Podczas prac zmierzających do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko, napotkano trudności wynikające z luk we współczesnej wiedzy. Polegały one na braku szczegółowej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych, miejsc żerowania oraz odległości aktualnych miejsc gniazdowania ptaków będących przedmiotem ochrony w obrębie całej gminy. Problem oceny środowiskowej pod względem zagrożenia powierzchni ziemi, roślin, zwierząt oraz krajobrazu i klimatu wynika przede wszystkim z niemożliwości

przeprowadzenia dokładnych oszacowań przyszłych strat ekologicznych, a w szczególności w ocenie oddziaływania skumulowanej inwestycji. Ocena taka pozwala przedstawić jedynie prawdopodobieństwo wystąpienia określonych przekształceń jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji przedsięwzięć, zwłaszcza przekształceń bezpośrednich. Powoduje to często subiektywną ocenę potencjalnych zmian środowiska, głównie w stosunku do oceny strat krajobrazowych, wartości wizualno-estetycznych. Z powodu braku obiektywnych metod waloryzacji złożonych oddziaływań i konieczności zastosowania metod analityczno-porównawczych, te właśnie kwestie stanowiły podstawową trudność w opracowaniu niniejszej prognozy.

IV. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJASTYCZNYM (podsumowanie i wnioski).

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko oraz warunków życia mieszkańców, wynikających z realizacji VI zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków. Celem zmiany studium są lokalne potrzeby inwestycyjne niezbędne do realizacji zadań własnych gminy. Przedmiotem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków jest dokonanie pojedynczych zmian w zakresie ustanowienia nowych terenów przeznaczonych m.in. pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i wielorodzinną, uzupełnienia zapisów dotyczących terenów inwestycyjnych oraz ich uporządkowanie, a także aktualizacja treści dokumentu zgodnie z aktami prawnymi i przepisami szczególnymi.

Dokument planistyczny został opracowany na podstawie uchwały Nr XLII/361/18 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 22 lutego 2018 r. w *sprawie przystąpienia do sporządzenia VI zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków.*

Zakres terytorialny opracowania prognozy obejmuje 11 obszarów planistycznych o łącznej powierzchni około 275 ha oraz tereny sąsiednie w obszarze, na którym mogłyby skutkować ustalenia niniejszej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków, w dalszej części opracowania zwanej studium. Prognoza zawiera analizę stanu środowiska w zakresie odpowiadającym wprowadzanym zmianom.

Prognoza oddziaływania na środowisko, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Została wykonana zgodnie z *ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wytycznymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku.

Zakres oraz stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla studium został uzgodniony w myśl w/w ustawy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku.

Prognoza zawiera opis i ocenę aktualnego stanu środowiska oraz przewidywania skutków jego zmian, spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych doń nowych czynników. W trakcie prognozowania uwzględniono wszystkie poziomy powiązań między przyczynami i skutkami oraz sprecyzowano wnioski i zalecenia na poszczególnych etapach. W prognozie zidentyfikowano i przewidziano oddziaływania będące skutkiem realizacji zapisów studium na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeofizyczne.

Studium składa się z części tekstowej oraz rysunków stanowiących załączniki do uchwały. Na rysunkach zostały określone obszary planistyczne.

Zmieniane studium obejmuje:

- 1) obszar 1 - przeznaczenie terenu pod zabudowę jednorodziną z usługami, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą - zabudowa jednorodzinno-usługowa;
- 2) obszar 2 - przeznaczenie terenu pod zabudowę jednorodziną, wielorodziną i usługi, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą - zabudowa jednorodzinna z usługami;
- 3) obszar 3 - przeznaczenie terenu pod zabudowę wielorodziną, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą - zabudowa jednorodzinna z usługami;
- 4) obszar 4 - przeznaczenie terenu pod zabudowę jednorodziną z usługami, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą - tereny leśne;
- 5) obszar 5 - przeznaczenie terenu pod zabudowę jednorodziną z usługami, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą - ogrody działkowe;
- 6) obszar 6 - przeznaczenie terenu pod zabudowę wielorodziną z usługami, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą - przemysł, wytwórczość, usługi;
- 7) obszar 7 – przeznaczenie terenu pod przemysł, wytwórczość, usługi, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą – zabudowa wielorodzinna;
- 8) obszar 8 – przeznaczenie terenu pod usługi i wytwórczość, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą – tereny rolne, łąki, pastwiska, nieużytki;
- 9) obszar 9 – przeznaczenie terenu pod przemysł, wytwórczość, usługi, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą – tereny rolne, łąki, pastwiska, nieużytki;
- 10) obszar 10 – przeznaczenie terenu pod przemysł, wytwórczość, usługi, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą – przemysł, wytwórczość, usługi;
- 11) obszar 11- przeznaczenie terenu pod przemysł, wytwórczość, usługi, przeznaczenie terenu w studium przed zmianą – tereny usługowe i rolne;
- 12) Zmiana studium zakłada likwidację strefy E – ekspozycji.

Likwidacja strefy ekspozycji nie wprowadza zmian, ani negatywnych oddziaływań dla życia ludzkiego, jak również środowiska przyrodniczego.

Zgodnie z wymaganiami ustawy określeniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie studium, które wpływają na: jakość, stan

i funkcjonowanie środowiska, w tym obszary Natura 2000 i inne obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz jakość życia ludzi. W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanego studium, jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko oraz ustalono jego powiązania z innymi dokumentami, w tym stwierdzono jego zgodność z obowiązującym przepisami szczególnymi. Do oceny interakcji zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą.

Teren będący przedmiotem opracowania częściowo podlega ochronie prawnej w myśl przepisów ustawy *o ochronie przyrody*, ponieważ położony jest w obszarze Natura 2000 oraz ze względu na położenie w otulinie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego.

Realizacja założeń planu obejmuje 11 obszarów położonych w mieście Wasilków. W kontekście projektowanego dokumentu, nie stwierdza się konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W obszarze głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 218 położone są obszary planistyczne 5 i 6, a obszar 8 marginalnie w części południowej. Na danym terenie nie obowiązują odrębne przepisy szczególne. Obszary objęte opracowaniem 5,6,7,8 oraz częściowo obszary 4 i 9 leżą w strefie ochrony pośredniej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie. W związku z powyższym na danym terenie obowiązują przepisy szczególne. Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego (arkusze Wasilków) ustalono, że niewielka część obszarów 5,6,8 leży w strefie zagrożenia powodziowego. Na obszarach 1,2,4,11 studium występują lasy o funkcji ochronnej i gospodarczej. Według informacji zawartych w Banku danych o lasach, w obszarze 1 na terenie leśnym, który w studium pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu, występuje siedlisko przyrodnicze objęte ochroną w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska, 9170 - Grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*. Zbiorowiskiem rzeczywistym jest *Tilio-Carpinetum*. Faza zbiorowiska jest optymalna. Podlega ochronie na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie *siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty*, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 i Dyrektywy Siedliskowej. Jest to siedlisko priorytetowe. Siedlisko 9170 stanowi przedmiot ochrony położonego poza granicami obszaru 1, projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH 200006. Na terenie objętym studium nie występują kompleksy gruntów należących do chronionych klas bonitacyjnych, tzn. klas I-III. Tereny objęte zmianą studium położone są w korytarzu GKPN-3 Puszcza Knyszyńska (obszary 9,11) oraz GKPN-3A Bagna Biebrzańskie-Puszcza Knyszyńska (częściowo obszary 5,6, 8). Obszary 8,9,11 położone są w otulinie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego, dla którego został uchwalony Plan ochrony parku zawierający cele ochrony obszaru chronionego oraz inne cele, wynikające z potrzeb społecznych. Na obszarach Natura 2000, w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) Puszcza Knyszyńska (PLB 200003) znajdują się obszary planistyczne 9 i 11. W Projektowanym Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk (SOO) Ostoja Knyszyńska nie występuje żaden obszar objęty zmianą studium. Na podstawie SDF rozmieszczenia przedmiotów ochrony wraz z lokalizacją działań ochronnych w obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska stwierdzono występowanie stanowiska gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony. Według ekspertyzy przyrodniczej sporządzonej na potrzeby Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska, ustalonej na podstawie danych ujętych w SDF, które zweryfikowano o wyniki inwentaryzacji ornitologicznej z 2011 r.,

przedmiotem ochrony obszaru są gatunki ptaków lęgowych i migrujących. Na obszarze 11 zostały zinwentaryzowane (Załącznik nr 3 do Planu Zadań Ochronnych Obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska mapa rozmieszczenia przedmiotów ochrony) stanowiska następujących gatunków ptaków, w tym zamieszczonych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG na obszarze Natura 2000 PLB200003 „Puszcza Knyszyńska: Trzmielojad, Lerka, Jarzębatka, Kszyk. W planie zadań ochronnych nie wskazano potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003.

W przypadku braku realizacji ustaleń studium stan środowiska przyrodniczego nie ulegnie przekształceniom. Zainwestowanie omawianego terenu inne niż proponowane będzie zaburzeniem przyjętych kierunków zagospodarowania w gminie Wasilków. Skutki braku realizacji studium będą miały jednak znaczenie społeczne i ekonomiczne. Studium umożliwi racjonalne wykorzystanie terenu na potrzeby społeczne.

Na obszarze objętym studium nie przewiduje się znaczącego oddziaływania mogącego wpływać degradująco na stan środowiska przyrodniczego bądź zdrowie ludzi.

Ze względu na położenie oraz planowany sposób zainwestowania terenów objętych studium, realizacja dokumentu nie będzie miała negatywnego wpływu na tereny sąsiadujące oraz cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Stwierdza się również brak docelowego występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony a także integralność i spójność obszarów Natura 2000 oraz korzyści ekologicznych.

Na obszarze objętym studium nie występują obiekty zabytkowe wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz rejestru zabytków.

Ze względu na położenie i kierunek zagospodarowania proponowany w studium nie przewiduje się kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. W celu ochrony wartości przyrodniczych oraz pogodzenia planowanych funkcji, na omawianym terenie ustanowiono sposób ich użytkowania. Wymagania wynikające z przepisów ochrony środowiska oraz przepisów szczególnych zostały zastosowane. W związku z tym wprowadzone rozwiązania w pełni ograniczają negatywne oddziaływania na środowisko.

Studium uwarunkowań jest dokumentem, który pełni rolę koordynacyjną a równocześnie określa politykę gminy w zakresie gospodarki przestrzennej. Obszar studium został zaproponowany w wyniku zgłaszanych uwag przez mieszkańców gminy oraz instytucje. W związku z tym alternatywą było odstąpienie od sporządzenia studium.

Z powodu braku obiektywnych metod waloryzacji złożonych oddziaływań i konieczności zastosowania metod analityczno-porównawczych, te właśnie kwestie stanowiły podstawową trudność w opracowaniu niniejszej prognozy.

opracowanie: Katarzyna Kowalewska-Sewastianik
mgr inż. ochrony środowiska
wrzesień, 2020 r.

załącznik do prognozy oddziaływania na środowisko

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana, Katarzyna Kowalewska-Sewastianik oświadczam, że spełniam wymagania art 74a ustawy „o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (Dz.U. z 2020 r., poz.283 ze zm.).

„Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń” .

Katarzyna Kowalewska-Sewastianik
mgr inż. ochrony środowiska